

అమృతము

౧౯౧౯

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 6.

చెన్న పట్టణము 1919 వ సం॥ మే నెల 14 వ తేది బుధవారము

NO. 37.

సంపుటము. ౬

సిద్ధాంతి నామ సంవత్సర వైశాఖ మాస శుద్ధ చతుర్థి గౌరవము.

సంచిక ౩౭

మంచి మేలు వస్తువులనే ప్రోగు చేయుము.

రాణిపేటలో నుండు ఈస్టిండియా డిస్ట్రిబ్యూట్ అండు ముగర్ ఫ్యాక్టరీస్ (లిమిటెడ్)
కంపెనీవారి రసాయనిక కాగితాలచే తయారుచేయబడిన మంచి మేలైన

ఎవ్ నెమ్ వుప్పు పచ్చ అన్న భేది

ఆర్కాటు అంటురోగ నివారణద్రవము

వివరములకు, ధరల బాబితాకు యిట్లు వ్రాయుడు :

ప్యారి అండు కంపెనీ, మేనేజింగు ఏజెంట్లు,

(1601)

పోస్టు బాక్సు నెం. 12, మద్రాసు.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమాషధము

వెల స్వల్పము

తల నొప్పులకు

వేరు పొందినది.

గుణము లేకుండిన

మీ వైకము మీకు

ఇయ్యబడును.

వనమూలికలచే

చేయబడును

సువాసన గలది.

గుణ మధికము

పంచభాషను

చూచి కొనిన

మోసముండదు.

ఒకసారి పరీక్షించి

చూడుడు.

చక్కని డబ్బీలో

వెల ర అణాలు.

అన్ని దుకాణముల

లోను దొరుకును.

అమృతాంజనము డి. పో.

6, తంబు శెట్టి వీధి, మద్రాసు.

109, ప్రేరి రోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి

మలయ చందనము

(1251) పెగోగమునకు మౌరము

మందు పుచ్చుకొనుచున్నట్లు ఎవరికిని

తెలియదు. వర్తమా లేదు. పిచ్చికాళి

చూచు గు కనిపింపక పనిలేదు. దుచ్చ

మైన మా మలయచందనము ఎటువ

లెటువై పచ్చ అను మాడు విధముల

పెగోగమును మాడు పూటలలో మాన్యును. డబ్బీ 1-2 ౦.౦

గంధర్వపార్వతి, రాజమండ్రి.

ఆత్మజిజ్ఞాస.

శరీరమును విడిచినతరువాత ఆత్మసిద్ధి.

జ్యోతిషము సద్భావమును గురించిన శాస్త్రీయచర్చ

గ్రంథకర్త :- డా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి. ఏ.

విశ్వవిజ్ఞాన చక్రవర్తి గ్రంథము. మొదటి-౨౦.

మేనేజరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము

పోస్టు బాక్సు 212, మద్రాసు.

Mr. G. W. M. Reynold's Novel

Other Big Type Editions.

GRACE DARLING or	Rs. A.
The Heroine of the Fern Island	0 12
Mary Price 8 vols. Rs. 5-	1 12
Parricide 3 vols.	1 12
Faust 2 vols. Rs. 1-8-0	3 0
Wagner 3 vols.	3 0
Seamstress in 2 vols. Rs. 1-	6 0
Margaret 4 vols.	1 4
Necromancer 3 vols. 2-4-0	3 0
Agnes 9 vols.	3 0
Old London, 3 vols. 2-4-0	1 4
Mary Stuart 2 vols.	1 4
Pope Joan 3 vols. 1-12-0	1 0
Coral Island 4 vols.	3 0
Kenneth 4 vols. Rs. 3-	1 4
Soldier's Wife 2 vols.	1 0
Robert Macaire in 2 vols.	3 0
Young Duchess, in 4 vols.	2 0
Bronze Statue 4 vols.	2 4
Canonbury House in 3 vols.	3 0
Rosa Lambert, 4 vols.	3 0
The Massacre of Glencoe 4 vols.	3 0
Mysteries of London 13 vols.	7 0
Mysteries Court of London 17 vols.	12 0
Empress Eugene's Boudoir 3 vols.	2 4
May Middleton 2 vols.	1 8
Rye House Plot 4 vols.	3 0
Pickwick Abroad 3 vols.	2 4
Love of the Harem in 4 vols.	3 0
Young Fisherman, complete	0 10
Master Timothe's Book Case 3 vols.	1 12
Mysteries of Paris by Eugene Sue in 2 vols.	1 0

(Postage etc. Extra for all Books)

The SUPERIOR WATCH Co.,

536

Post Box 167 (A) Madras. E.

తల్లిని ప్రతిదినమును పూజింపుడు !!!

"భారతమాత చిత్ర పటము"

ఈ పటమునందు, లక్ష్మీ, సరస్వతి, గుర్గు, మామలూకటి మై భారతమాతయొక్క స్వరూపమును చూపినట్లు వ్రాయబడినది. జననియొక్క నాలుగు వాస్తవములు, అన్న, వస్త్ర, భాగ్య, ధర్మములను ప్రపంచమున కొనుగడు, ప్రాండవజాతీయ భక్తాకరూప బూనియున్నది. పటము 15 + 20 అంగుళముల వైఖ 199 రంగులతో, మంచి కాగితముమీద నుండించబడినది. ఢిల్లీలో సమావేశమైన గడచిన జాతీయమహాసభయందు 4 వేల ప్రతు లమ్ముడైనవి. ఇక 2 వేల ప్రతులు మాత్రమే గలవు. కీటిని ఏక ముత్రముగా గాని, తడవకు 100 ప్రతులను తక్కువ ధరకు దాగాని కొని, గ్రామముల వెంట నమ్ముకొనువాని, ముఖమై నట్టి ము, పవిత్రమై నట్టి ము, నుండియొగ్గమైన వ్యాపారము. అట్టివానికి బహుస్వల్ప ధర కిమ్ముబడును. చిల్లర పేల ప్రతి 18 అణాలు. పోస్టుఖర్చు కొనువారే భరించవలెను. తక్షణమే కొని దిననామాత వ్రాసి తెప్పించుకొనవలెను.

(1595) పింగళి వెంకయ్య, నదిరేడ్డుగారు.

160 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆంగ్లము కాళ్ళపదములు పొందుట వ్యాపారమైన పుస్తకములను అనుసరించుటకునే కేసు గుచున్నది. ఈ ఉచితమైన పుస్తకము ఆంగ్లసాహిత్యమున కలుగజేసి శరీరసౌఖ్యమును దృఢపరచును. ఆ యుర్వృద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇనాముగా నీయబడును. పోస్టుచార్జీలు మే మే భరించి పంపెదము. వెంటనే వ్రాయుకొరదము. (219)

వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ,

ఆతంకనిగ్రహ పోషణాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాస్

పంటివైద్యము.

1564

డాక్టరు గిబ్బర్ బ్రదర్సు

12 కెన్నెల్ రోడ్, ఎస్కా, మద్రాసు.

ఈ రుణవైద్యులు ఏ కారణము చేతనైన పండ్లను పెరిగే నేతులని యుండిన నెప్పిలేకుండా పీకితే ముందు, బలహీనమైన పండ్లను బంగాళ కట్టులచేత బలపరచుట సందుగల పండ్లను బంగాళచేత మూముట, పల్లు క్రొత్తకట్టుట, ఇంకను కంటిసంబంధమైన అన్ని వ్యాధులను నూతనవైద్యశాస్త్రప్రకారము మిక్కిలి తక్కువ ఛార్జీకి చికిత్సచేయ ముందుకు పత్ని యున్నాము. కంటిని తీయునప్పుడు నెప్పిలేకనే తీయబడును.

లోహలిగేటుకేను తీర్పు.

ఈ నెల 10-వ తేదీని తెప్పటి నెలకు కర్మలు ఇవ్వవలసి కమిషనరు లోహలిగేటు కేను తీర్పు తెప్పిరి. 7 గురు ముద్దాయిలు కర్మాంతరము విధించిరి. వారి అస్తి ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనపరచు కొందరు. కేను నొందిన ప్రతి ముద్దాయియును తమ కేను కర్మింకలైన దని జర్జి పార్శ్వ భూముకి విజ్ఞప్తికనుకొనటకుగాను నిర్దేశము చేయబడెను. ఇంద్రు ముద్దాయిలు నిరపరాధులని తెలియబడెనది తదితరము లదిరిగి తప్పకుండా క్రింద వివరించుచున్నాము:— ఇంద్రు ముద్దాయిలు, 121, 147, 152, 169 కేనుల క్రింద 9 గురు ముద్దాయిలు మన ఎడకు నున్నారు. ఏప్రిలు 10-వ తేదీని లోహలిగేటు కేను జరిగిన గండరగోళములో మీరు పాల్గొనకుండ వీరై నేరములు మోపబడెను. ముందుగలది క్రికాగమనామము నెనుకకు తరచుబడెను. కాని క్రికల చెల్లకదరుకాదెను. పోలీసువారి చిన్న సిబ్బంది ప్రతి మీరు కమిషిగా విలాసింపాలి చాక్షణండా, అనర్కా లీకి నైసన్న లోహలిగేటుకరకు తెట్టబడిరి. నగరమునండి పంపబడిన వఁదయొక ప్రకాశమామము వీరినమాయమునకు వచ్చెను. అనర్కా లీ, కర్కలరొడు కలనుకొన రావునకు కొలది మారములో జిల్లానూకరింపెండెము, క్షారగ్గాని అధికారములోను పోలీసువారు ఆద్రుగింపబడిరి. పోలీసునూకరింపెండెము భార్యగారు కొలది పోలీసులముతో ను, అత్యులము తోను క్షారగ్గాని కమాయమునకు వచ్చిరి. కాంతిని నెల కొట్టుటకు వచ్చిన వైద్యులును పుజల సమాహము చెల్లకదరు చేయ పోయినది. పోలీసువారివై రాళ్లకుడిపించి రాళ్ల విసరుచున్న గుర్రముల మీద తుపాకులు రెండు మూడుసార్లు కాల్చుబడెను. ఇట్లు కాల్చుటకులన, అరికటించి కచ్చు అపాయమునండి తప్పించుకొంటిమే గాని, మరి ఏమియును చేయలేకపోలిమి. వార్తను వంకగనే వైద్యుల గారు రంగస్థలముల కేలేంచిరి. జనసమాహములోనికి వెడలి వండిత రాంభోజదత్తు లాలాదనచదుగార్లతో పుసంగింప ప్రారంభించెను. వైద్యులగారికి అచట ఎట్టి మనుష్యులు ఉండిరో తెలియదు. జనసమాహమును చెదరగొట్టుటకు వీరు జేసిన ప్రయత్నములు విఫలమయ్యెను. అటుగండ్లకు వైగా వీరైకాల్పబడెను. మరల తుపాకులు కాల్చుకుండగనే ప్రకాశమామము నెనుకకు మరలెను.

అంత ముద్దాయి జీవనలాలు, ఏమిద్దవ ముద్దాయి క్రికాద్రోసుగా ర్థమిద అనుమానము మాత్రమే యుండుటచేత కదలికయబడిరి. విగిలిన ముద్దాయిలందరకును ఆజ్ఞాంతరము విధింపబడెను. ఈ ముద్దాయిల కందరికి తుపాకు దెబ్బలు తగలకుండ చేత వీరు కల్లాలములో పొల్లనిరని గుప్తముగా తెలియచున్నది. ప్రభుత్వమువారి మీద యుద్ధమును చేయుటకు సన్నద్ధులైన నేరము వీరిమీద మోపబడినది. ఇంద్రు ముద్దాయిలకు కేను విధించి, ఈ విధించిన కేనును కర్మించుకొనటకు స్థానిక ప్రభుత్వమువారికి విజ్ఞప్తి చేసికొనటకు అధికారమిచ్చుచున్నాము:— (1) మహాలిఖ (2) అబ్దుల్ హిమ్మ (3) భీమణ చంద (4) పుకల శివ స్నేహ (5) పుడవలూర్ (6) గులాము మహమ్మద్ (6) కిరదాను. నేరములు చేసినదియును తమ తీరున్న అస్తిప్రభుత్వమువారు వశపరచుకొందరు. జనసమాహము వహోద్రవములను చేయకుండ పాటుబడినవారికి ప్రభుత్వము వారి ప్రోత్సాహము మాపవలసిన దని మేము నడుపుచున్నాము.

ఇతర కమిషనరులు.

ప్రభుత్వమువారివై యుద్ధము చేసినందుటకు రాజ్యద్రోహము విప్లవము, హత్య దోషపుడు మొదలగు నేరములను గావించిన ముద్దాయిలకేను విచారించుటకు ఈనెల 13 వ తేదీని ఒక కమిషను ఏర్పరుపబడెను. గుజరనాలాజిల్లా నైజాము బాదు నుండి 19 గురు ముద్దాయిలు విచారణకు తేబడిరి. 9 వ తేదీని హాఫీజాబాదు వద్ద వై నేరమును గావించిన 31 గురు ముద్దాయిలు కూడ విచారించబడుటకును ఈ కమిషను ఏర్పరుపబడెను.

రాజ్యద్రోహము, కుట్రకన్నుట, ప్రభుత్వమువారివై యుద్ధము చేయుట, హత్యలు గావించుట, దోషపుడు చేయుట, హాభావద్దై అవకట్టలు తీయుట మున్నగు నైరముల క్రింద 44 గురు ముద్దాయిలు 'కాబడిన వారిని' విచారించుట కొరకమిషను ఏర్పడెను.

నరసన్న పేట వార్తలు.

(ఒక విశేషవివరణం.)

నరసన్న పేట, మే 7:— రెండుదినముల క్రిందట రెండు మడిగట్లు వాన గురిసినది. భూమిచల్లబడి ఎండ జేడిమి కొంచెము తగ్గినది. కృతసాయ దారులు మెట్టభూములు దున్ని వేరుసేసగ వెట్టుచున్నారు.

ముమారు 1½ నెలలునండి! నెట్టపేట భాగమందున్న కలరా యివ్వడు గ్రామమునకు వ్యాపించినది. ప్రజలు భీతావస్థలై యున్నారు.

గ్రామ పాలకుడైన ఉండలసిన రీతిని వేరు చెరు మానుగారు, గ్రామమునకు మైలున్నరూరమందున్న సత్యవరములో నుండుకలన పాలకుడైన గుర్చి ఏర్పాటులు సంతృప్తి కరముగ శ్రేయ.

భాగ్యశ్రు ఫలము మిలిమిరిండున, క్రికాకుళము దివి జననండి, భాగ్యము రోడ్డుదారిని గూడ ఎగుమతి గాకుండ సర్కారువారు అటంకపరచినారు. భాగ్యమునకు సర్కారు 1.5 కి రు 120 లు ధర నిర్ణయించినారు. నిన్నన, నేడు క్రికాకుళము తహసీలుదారు గారు కరన్న పేట డి. టి. వారును కొంతనంది భూకామ దుఃఖకడనండి నిలక భాగ్యశ్రు లెక్కలు వ్రాగిములకముగ తీసికొన్నారు. నేడు వారు స్వయముగ దగ్గరనండి రు. 1-5 కి రుండుములు చొ. చిల్లరగ నమ్మించుచున్నారు. భాగ్యశ్రు లెక్కలు తీసికొనటలో వారు పూర్తి అయిన లెక్కలు తీసికొన్నటుల అగడదరు. ఈ నిర్ణయములు తిరిగి పంటలు పండవరకు ఉండినగాని కొందరు చెడుటయు, కొందరు బాగుడుటయు సంభవించును.

గ్రామమున కరికతను కిరగనూనె ఒక్కచోటనే అమ్ముచున్నారు. పులిదివిము సాయంకాలము మిలిమిరిన ప్రజలమిగుడుట కలుగుచున్నది. కలరా దినములలో ఒక్కచోట జనలు క్రిక్కిరిసియుండుట ప్రవృత్తయొక మని ప్రజలు చెప్పుచున్నారు. ఈ విషయము అధికారుల దృష్టి నాకర్పించలేదు.

క్రికాకుళము వార్తలు.

(ఒక విశేషవివరణం.)

క్రికాకుళ వద్యపాన నిషేధక సంఘము.

క్రికాకుళము, మే 7:— ఈ సంఘమువారి 5 వ సంవత్సరోత్సవము యీనెల 5 తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 5 గంటలకు మ్యానిసికల్ మైన్సులవద్ద జేయబడిన క్రికాకుళవందరములో చాలా జయప్రథముగా జరుగబడెను. మ్యాన్సికల్ కెక్కురగారు గురు దెబ్బలు మ్యాసామ్ యస్కయిర్ దొరవారు సభాధ్యక్షురీ వహించిరి. కార్యదర్శిగారు తమ రిపోర్టును చదివిరి. వత్తువద్యములు కేవలము నిషేధము లనియే తాము బోధించెదమనెను, కానిని మితముగా వాడుకచేయు వని తమయొక్క యభిప్రాయము కాదనియు, క్రిక సర్కారువారి కమాయములేనే యట్టి కంఠములు జనోపయోగములయిన కనలు నిర్వహించెడియు ప్రస్తుతము ప్రతి మ్యానిసికల్ టీటీలోనన్న యెక్కుయిగు సలహా సభలలో సర్కారు ఉద్యోగస్థులు కానివారినే హెచ్చుమెదని ప్రపంచనియోగ్యాలవహ సభలకు హెచ్చు అధికారమివ్వనియు, క్రికాకుళములోని సలహా సభలో వద్యపాన నిషేధ సంఘమువారి మొదలగు ఒకరిని నియమింపమనియు, క్రిక సర్కారువారు

దుకాణములను తీయించివేయుటయే ముఖ్యసాధన మనియు గతసంవత్సరము క్రికాకుళ వద్యపాన నిషేధక సంఘమువారి వలన వంకబడిన మహాజయవై దుకాణములను తగ్గించమని క్రిక వర్షురగారు ఉత్తరువుచేసిరని కార్యదర్శిగారు చెప్పిరి. పిమ్మట ననేకపురప్రముఖులు వద్యపాన నిషేధకత్యకతను గూర్చి యుపన్యసించిరి.

ధరవరము.

ఏప్రిల్ నెలాఖరు సరికి ఈ గ్రామములో భాగ్యము ధర గ 1-5 రు 200 లు వరకు తగ్గినది. 1 తేదీ లక్ష్మీవారం చంకలో కొంతమంది ప్రజలు దోపిడి చేయుటకు యత్నించగా ఉద్యోగస్థులు నివారించిరి. 2 తేదీ నంది యా జిల్లా నండి విశాఖపట్టణంజిల్లాకు భాగ్యము, వోళ్లు, బియ్యము యెగుమతి చేయబడుదని దండోరా వేయించిరి. 3 తేదీనాడు మానవోక లెక్కరు దొరవారు చింతావారి యింటివద్ద గ 1-5 రు 120-ల చొ. భాగ్యము చిల్లరగా అమ్మించిరి. నేటివరకుమాడా అతేధరను చింతావారు అమ్ముచున్నారు. మైదర్ భాన్ సాహెబుగారి యింటివద్దకుడా అతేధరకు భాగ్యం అమ్మించినారు. ఈ కట్టణములోనున్న భూకామందులవద్ద విశేషముగా భాగ్యము నిలువలేదు. హెచ్చు ధరలతో నమ్మటకు నిలువలేనన సామకార్ల వద్ద ముందుగా యీ తక్కువ ధరల కమ్మించిన, ప్రజలయొక్కతోధ ఇదిగానక కూర్చుల ముఖ్య పోర దినసగు చొళ్లుభాగ్యమునన్న ప్రయముగా నమ్మటకు చున్నవిగాన ముందుగా చొళ్లధర తగ్గించి అమ్మించియెడల భాగ్యమునకు కరువుండదు. చొళ్లు ప్రయమగుటను కూర్చుల భాగ్యము వాడుకచేయుటకులన చాలా చిక్కుగానున్నది. ఈ కారణమునబట్టి మానవోక లెక్కరు దొరవారు చొళ్లధర తగ్గించిన బాగుండున.

కిరగనాయిలు.

ఈకట్టణ మంతటికిన్ని ఒక్క దుకాణముత్రమున్నది. మ్యానిసికల్ వారుమాడా అమ్మించుచున్నారు గాని కొంచెము దెబ్బలకనమ్ముచున్నారు. మార్కెట్టులోని దుకాణమువద్ద పులిదివి చాలా అల్లరులు జరుగుచున్నది. కిరగనాయిలు దొరకక వందలకొలది ప్రజలకించతో నింటికి మరలుచున్నారు. సీసాలు, బ్రెడ్లలగుట ఒకరి సీసా ఒకరు తీసికొనుట గాజుపెంతులగుచున్నవి గాయములు తగులుట, దెబ్బలు తడిపోవుటకరని వకరు కొట్టుకొనుట మొదలగు పెక్కు యిక్కట్లను ప్రజలు పొందుచున్నారు. ఇట్టి అల్లరులనేకములు ప్రతిరోజూ జరుగుచున్నను మామూలినీపాటిలేవారు తగిన యెర్పాటులనెలకో చేయకున్నారు. మూడు నాలుగు చొట్ల కిరగనాయిలు నమ్మించిన దొమ్మి లేక యల్లరులు లేక నెమ్మదిగా నుండునని నా యభిప్రాయము.

ఇంతకు పూర్వము సింధురాజ్యములోజరిగిన అరెస్టులు, ఇండ్లుసోదాచేయుట మొదలైనవి చక్కగా పరిశీలించుటకు బాంబాయి గవర్నరుగారి వద్దకు ఆవరణిలు మెసర్సు ఖార్చిగారును, మారిక్చెడ్డివినినదాను, గులాబరీ చంగలాగార్లు రాయబారులుగా వంకబడిరి. వారు అక్కడనమ్మనింపబడిరి. గవర్నరుగారు వారి సమాచారములు వినిక కరాచీకును, మైదరాబాదుకును క్యయముగా అక్కడ సమాచారములను పరిశీలించుటకు యి పోయిరి. కావున రాయబారులుగా వంకబడినవాయొక్క జయప్రథమునకు ఎక్కువగా అందరు కంతోపించుచున్నారు అని ఒకరు వ్రాయుచున్నారు.

భాగ్యవంతు లేవరు ? ఆరోగ్యవంతులే. (1045)

ఆరోగ్యమునకు ఆయుర్వేద ఔషధములు అద్వితీయములు.

వేసవికి తగిన పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

జీవామృతము	అమృతామలక తైలము	జంబీర రసాయనం	వంచానన లేపము
6 ఔన్నులు 3-0-0	6 ఔన్నులు గల సీసా 1-0-0	ఉష్ణాదుల బోగొట్టును	తామర నణమును
3 ఔన్నులు 1-12-0	3 ఔన్నులు గల సీసా 0-8-0	సీసా రు. 0-10-0	డబ్బీ రు. 0-10-0

ఈ పండితులవారి దివ్యౌషధము లింక ననేకములు గలవు.

ప్యాకింగు-పోస్ట్జిఖర్చులు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ప్రతులు ఉచితము

తంతి విలాసము.

పండిట్, మదరాసు.

మేనేజరు, ఆయుర్వేదాశ్రమము.

85, ఆచారప్పకొవిల్లి, మదరాసు.

దేశభాషలు

శాసనసభయందలి చర్చ

రామచంద్రరావుగారి యువన్యాసము

ఆంధ్ర సెంటు గారి వద్దను మదరాసు శాసనసభ సమావేశ మైనపుడు మా సీనియరు లగు బి. వి. సరసింహయ్యగారు శాసనసభా కార్యక్రమమును దేశభాషలలో జరుపుకొనటకు ప్రభుత్వమువారు అనుకూలముగా యిచ్చినట్లు తెలియ, నొక తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టియుండిరి. ఆ తీర్మానమున వైస చర్చ చాలనేపు జరిగినది. మానీయరులగు దివానుబహద్దరు మోచర్ల రామచంద్రరావు పాత్రులుగారు కడకు తీర్మానపు చర్చలో పాల్గొన్నప్పుడు కిటుల చెప్పిరి:

తీర్మానము నుపపాదించిన మానీయరులగు సభ్యులు మానవలకన్నను మనమీ తీర్మానమును నెక్కువగా చర్చించుచున్నామని తలంచెదను. మానీయరులగు సరసింహయ్యగారి వాదము సరియైనదని నేను గ్రహించినయెడల ఈ తీర్మానపు చర్చలో జాతీయాదర్శములు, శాసనసభాభావలచర్చ విచట చర్చించుట అనవసరమని నా అభిప్రాయము. నేనీ శాసనసభలోనున్న తొమ్మిదేండ్లనుండియు ఈ శాసనసభాసభ్యులందఱును ఇంగ్లీషునందు మాటలాడుచున్నాను. విషయములను బాగుగా నిర్ణయించుకొనుచునే యున్నాను. ఎవరైన నొక సభ్యుడి శాసనసభకువచ్చి, తనకు అంగీకారము మాటలాడుటకు తగిన తెలివితేటలు లేవనియు తాను తన మాతృభాషలో తన అభిప్రాయములను బాగుగా తెలియజెప్పగలనన యెడల ఈసభలోని మానీయరులగు సభ్యులు ఆయన చెప్పిన విషయములను వినుటకు నిరాకరించక, ఆయన యువన్యాసమును తెలిసికొనుటకు సర్వసమర్థులుగా జేయుగలరని నానిశ్చితాభిప్రాయము. అయినను మానీయరులగు సరసింహయ్యగారుగత ఆటసంవత్సరములనుండియు నీసభలో అంగీకారము మాటలాడుచు నేడు తేటతాళము సభాభావము మార్పుమని యడుగుటయు, సభాభ్యుత్థులు ఆయనకోరిక నిరాకరించుట వలననే ఈస్థితి మనకు కలిగినది. అస్థితియే ఈ తీర్మానమునకు కారణభూతమైయున్నది. ఇట్టి విషయములలో జేయుచు నిరాకరణ మాటలాడదని నూచించువారలలో నేనొకడను. ఈసమయమున ఇతర రాష్ట్రములవారి చట్టములను నేను చూడకపోయినను, సామ్రాజ్యభావసభా చట్టములలో అంగీకారము యందొక సభ్యునికి జ్ఞానములేకపోయినను, అట్టివారు ఉపసంఘములకు సంకేతము సభ్యులుగా నియమించుటకు ఆనకాశములు చూపెట్టబడియున్నదని నేను విని యున్నాను. ఎవరైన తన తనవిషయములను భావించి మాటలాడుటకు ప్రకృతపు నిబంధనలేవియు నిర్బంధపెట్టబడవని చెప్పుచున్న మానీయరులగు రంగచాడ్యులుగారి అభిప్రాయముతో నేనేకీ భవించుచున్నాను. తాను చెప్పు విషయములు సభాసభ్యులలో నెక్కువమంది గ్రహించినవకన్నరేదని తలంచినయెడల ఏసభ్యుడైనను ఏభాషలోనైనను మాటలాడవచ్చును. ప్రతిసభ్యుడును తాను చెప్పవలయును అనధికారసభ్యులును అనేక తీర్మానముల జయోపయోగముల నిర్ణయించగల అధికారసభ్యులును తెలిసికొనవలయునని అభిప్రాయము గలిగియుండునని తలంచెదను. అనేక సార్లును నన్ను అనెస్సెర్లకు మాతృభాషలో సంగతి సందర్భములను తెలియచెప్పుచు అడుగుచుండువారు. నేనును విచారించవలసిన న్యాయాధికారికి ఆ భాషను గ్రహించుటకు కత్తిలేనందువలన, న్యాయాధికారియే నేనునందలి విషయములు అనెస్సెర్లకన్నను గ్రహించవలసియుండునని నే నాచునతో చెప్పుచుండెడి వాడను. ఈసంగతి సంవత్సరములనుబట్టి ప్రకృతము అనవాదములను దుబాషిలను నియమించుటకు అవకాశము లేదని తలంచెదను. అధికార సభ్యుల పద్ధతికి బూనుకొనిన యెడల ఉపన్యాసములను బాగుగా నర్థము చేసికొనుటకు వీలుండుట కష్టతరమని తలంచెడి వారిలో నేనుకడను. మానీయరులగు రాజగోపాలాచార్యులు దేవిదేవునగార్లు జవాబు చెప్పులసియుండును. అధికార సభ్యుల జవాబులన్నియు తీర్థము చేయవలసియుండును. ఒక సభ్యుడు తీర్మానమును సెలదానిని ప్రవేశపెట్టి మాతృభాషలో మాటలాడినయెడల తన తీర్మానమునకు జవాబేమియో నదియు చెప్పవలసి యుండును. ప్రతి సభ్యుని యువన్యాసమును తీర్థము చేయవలసియుండును. అప్పుడు పరిస్థితి యెంతయు కష్టతరముగా నుండును. ఈసంగతులనుబట్టి చూచినయెడల మానీయరులగు సభ్యుని యాదర్శమును నే నామోదించెదను. ఈవిషయమున పర్యవసానము తెలియవలయు ననియు

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము.

పరిష్కాపలితములు.

ఎం. సి. పరీక్ష.

(బ్రాంచి ౮ హిస్టరీ ఎకనామిక్సు.)

మూడవతరగతి:—చార్లెస్ జోసెఫ్ లూకాసు, జాను మత్రియ సు, కందూర రంగచారి, నేతు శ్రీనివాసరావు, వి. నూర్జునారాయణశాస్త్రి, ఎస్. తిరువేంగడను, సిరివాల్ల వెంకటరావు, కె. శ్రీనివాసన్, పి. వైద్యనాథ శారాయణన్.

(బ్రాంచి ౮ హిస్టరీ ఎకనామిక్సు, పాలిటిక్సు)

రెండవతరగతి:—కల్పావతి పి. విశ్వనాథన్, మూడవతరగతి:—పి. అనంతవల్లభరామయ్య, డబ్లియం. బి. రాఘవయ్య, కె. సి. రామప్పయ్యన్, చామర్ల వెంకటరావు, చాడవర గణపతయ్య, ఆర్. కృష్ణపతి.

బి. ఏ. ఆనర్స్ పరీక్ష.

(బ్రాంచి ౮ హిస్టరీ ఎకనామిక్సు.)

మొదటితరగతి:—167.

రెండవ తరగతి:—15, 60, 63, 64, 65, 67, 68, 79, 80, 161, 162, 163, 168, 172, 174, 179, 182, 183, 200, 201, 202, 204, 207

మూడవతరగతి:—51, 52, 53, 54, 57, 58, 59, 61, 62, 66, 70, 71, 74, 75, 76, 77, 78, 81, 82, 83, 164, 165, 166, 169, 170, 171, 173, 175, 176, 177, 180, 181, 199, 203, 205, 206, 208.

బి. ఇ. డిగ్రీ పరీక్ష.

(సివిల్ బ్రాంచి)

మొదటి తరగతి:—ఎన్. జె. జోసెఫ్.

రెండవతరగతి:—ఎస్. ఆర్. కృష్ణమూర్తి, టి. కృష్ణమూర్తి, కె. ఎస్. జుబ్రహ్మయ్య, సోమయాజుల జె. నూర్జునారాయణ.

బి. ఇ. డిగ్రీ పరీక్ష.

(మెకానికల్ బ్రాంచి)

రెండవతరగతి:—19, 24, 25, 26, 28, 29, 32

ఇంజనీరింగు తరగతి

(సివిల్ బ్రాంచి)

3, 5, 6, 8, 9, 12, 14, 15, 17, 19, 24, 28, 30, 31, 38, 39, 40, 43, 44, 45, 49, 50, 51.

నాఅభిప్రాయమే కాని ప్రకృతము దీనివిషయమున పర్యవసానము నిర్ణయించుకొనదని మాత్రము నాయుద్దేశము. ఇతరుండు క్రొత్త సంస్కరణ శాసన సభలలోనికి ఇంగ్లీషు రాని సభ్యులు కొందరు వచ్చుటకు వీలుండును. కావున అట్టివారి యువన్యాసములను తర్జుమా చేయుచుండుట అనకాశములు కల్పించవలయును. కాని ఆ అనకాశములు ఇంగ్లీషున తమ భావములను వ్యక్తీకరించగలగు వారికి అన్వయించ వీలుకొనదు. కావున ఈ తీర్మానమున సామాన్య ప్రశ్నలను చర్చించుకొనదని తలంచెదను. ఇంగ్లీషురానివా లేవనైనను మాతృభాషలో మాటలాడుటకు నేను సానుభూతిని గనుబరచుచున్నాను. ఆ ప్రశ్న చర్చించబడిన యెడల అధికార అనధికారసభ్యులు యూరోపియను మోదరవుడు సయితము ఆ విషయావసరమునకు నిబంధనలలో మార్పులు చేయుటకుగాను అడ్డుపడవలరని నేను నమ్ముచున్నాను. కావున ఇక నీవిషయమును చర్చించుట అనవసరమని తలంచెదను. మానీయరులగు సభ్యుడు సివిల్ సర్వీసు యి. వోగ్యులు రాజధానియందలి అరవము, ఆంధ్రుని మలయాళము భాషలలో కొద్దిపాటిపరిచయమైనను గలిగియుండి తీరవలయునని కోరుచున్నారని మొట్టమొదట తలంచినది. అధికార అటులచేయ ఆయన తలంచినయెడల దేశమునందలి భాషల సాధారణ జ్ఞానముతో అనధికార సభ్యుల అభిప్రాయమును గ్రహించుట కష్టతరము. కావున ఇప్పుడు అవసరము కాని ఈవిషయమును కాలయమునని నాన్నే హితుడు పట్టుపట్టుకుండునని తలంచెదను. అవసరము వచ్చినయెడల నిబంధనలను మార్పుల చేయుటకు అనధికార సభ్యులలో వనరులు వనిచేయగలరని నా అభిప్రాయము.

స్వరాజ్య సమితి

బి. సెంటుగారి రాజీనామా.

భేదాభిప్రాయములు గలగుట

అనిబి. సెంటు గారు ఆఖిలభారత స్వరాజ్యసమితి అధ్యక్షుడవనికీ, రాజీనామా ఇచ్చుచు వ్రాసిన యుత్తరమును స్వరాజ్యసమితి వారి అనుమతిలేనిదే ప్రతిపక్షంలో అనిబి. సెంటుగారు ప్రకటించిండుటకు తింటియను స్వరాజ్యసమితి వార్యులకు సి. సి. రామన్యాయ్యగారి క యుత్తరమును ప్రకటించుచున్నాను. అందు స్వరాజ్యసమితికి సత్యాగ్రహోద్యమమునకును నేమియు సంబంధము లేదనియు, స్వరాజ్య సమితి అనిబి. సెంటు గారికి న్యూతిరేకముగా వనిచేయవచ్చునని తలంచుట న్యాయము కాదనియు, రాష్ట్రము కాలిఫోర్నియా 27 గురు సభ్యులలో 25 గురు సమితి ఎన్నికలలో పాల్గొన్నప్పుడని యున్నారనియు, క్రొత్తగా అనిబి. సెంటు గారిచే నెలకొల్పబడిన స్వరాజ్య సమితివలననే ఆమె తన పదవికి రాజీనామా ఈయవలసి వచ్చినదికాని వేరు వాదనను, ఉత్తరమునందు అత్యురుగాను నూచించుచున్నాను.

అ. బి. సెంటుగారి వాదము

అనిబి. సెంటు గారు నిన్నటివత్తికలకు తమ రాజీనామా విషయము వైశ్యు ఆఫ్ ఇండియాపత్రికకు వ్రాయుచు, అంగు తమ రాజీనామాను కారణములను చూపెట్టుచున్నాను. అందు సమితి కార్యకర్తలకు సంఘమువారు యిట్లు విషయములను సకాలమున చర్చించుటకు సభలను సమావేశ పరచుచుండుట లేదనియు, సత్యాగ్రహోద్యమమునకు న్యూతిరేకముగా నన్నుండువలనను, ఈ సందర్భముయందును జేకముననున్న అల్లరులను నాపుడలచేయుటకు ప్రభుత్వమువారి కందరును సహాయముచేయవలయునని చెప్పినందువలనను తమవార గాంధీగారి శిష్యులవలనగా రి నేకులు కత్తికట్టుచున్నారనియు, కావున అట్టి యీ పరమాయమున సమితితో సంబంధమును వదలుకొనుటయే మంచిదని తోచుచున్నదని ప్రకటించిరి.

తరువాతి కథనము.

నిన్న స్వరాజ్య సమితివారు సమావేశమై అనిబి. సెంటు గారి రాజీనామా నాలోచించి దాని సంగీకరించిరి.

తరువాతి జిన్నా గారు సభకు అధ్యక్షత వహించి సమితివారు చేయవలసిన కార్యమును చర్చించిరి. స్వరాజ్యసమితి వత్తునను ఇంగ్లండున వనిచేయుటకు కొంతమంది రాయబారులను పంపుటకు తీర్మానించిరి. ప్రకృతజేకపరిస్థితులను గురించి ఆఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారు ప్రధానమంత్రిగారికి వంపివరంతివార్తను సమితివారు రామోదించిరి. కంబాళు పరిస్థితులను చూచి వచ్చుటకుగాను మోతీలాలు నెహ్రు, సయ్యదు మున్షే, జమాలాబు నెహ్రుగార్లును రాయబారులుగా పంపుటకు తీర్మానించిరి.

* * * * * అనిబి. సెంటు గారును మానీయరులగు కపర్దె గారును నిన్న కాలంలో నామల్లో ఇంగ్లండునకు ప్రయాణమై వెళ్లిరి.

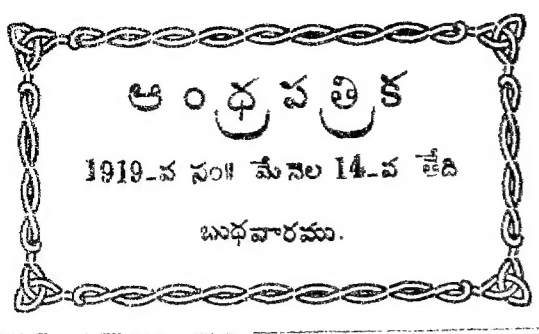
అఫ్ఘను ప్రజలపై నైనిక శాసనము జారీచేయుట.

లాహోరు, మే 11:—కర్జులు ప్రాంత జామ్నునగారు ఈ దిగువ నైనిక శాసనమును జారీచేసిరి.

(1) నా అధికార స్థలములోనున్న ప్రతి అఫ్ఘనున శతీయమున నా స్వవస్థాగత అంతర్జాత్రము లేదని అనుకొనికీ వెదలగూడదు.

(2) నాఅధికారములో నున్న రాష్ట్రములో ప్రతి అఫ్ఘ గను చేకేయును (ధర్మలకు, కలిదు:క్రమలకు వంపించియై శ్రీయ, విద్వంశకపు) నా అధికారస్థలము యొక్క ముఖ్య స్థానములో ఆనవారము ఉచయము 9 గంటలకును, మే 11 వ తేదీ సోమవారము సాయంకాలము 5 గంటలకును, మే 12 వ తేదీ, తన నామమును రిజిష్టరు చేయించుకొన వలయును.

రిజిష్టరు సర్టిఫికేట్లుల అఫ్ఘను శతీయమునికి కరణ్య మిచ్చినను, వివిధముగ నైను సహాయము చేసినను, అట్టివారల నైనిక శాసనమునకు విరుద్ధముగ నేరము గావించినవారలకు పరిగణించబడుదురు. ఈజిప్టు మే 13 వ తేదీ మంగళవారము నందేయు అచరణలోనుండును. నా అధికారముగల దేశములో ఎవడైన రిజిష్టరుకు సర్టిఫికేట్లు లేని అఫ్ఘను శతీయము డున్నటుల తెలిసియు నాతో ఆవిషయమును నివేదించని యెడల, ఆరిదు నైనిక శాసనమునకు విరుద్ధముగా నడచినటులు పరిగణించబడి, విచారింప బడును.

సంధివరతులు.

జాతీయమితి నియమములు.

రాజనీతిధురంధురులు నాలుగు మాసముల నుండియును యోచించి నిర్ణయించిన సంధివరతులు లోకమునకు వెల్లడియైనవి. ఆ నియమము లందరికను సంత్సృష్టి గలుగజేయుట కష్టము, యుద్ధమునందు సకలరాజ్యములు ఫలాపేక్షతో చేసినవి. గెలుపొందినపుడు ఫలాపేక్షను గోరుట మానవస్వభావము. యుద్ధభారమును నిర్వహించిన రాజ్యములందు ప్రాన్యునకు జర్మను పరాక్రమ విజృంభణము నవరోధించుటకు కట్టుదిట్టములు లేవలయును, ఇట్లంటి కోరిన దేశమంతయును, సమ కూర లేదనియును, జపానుకు జాతీయగౌరవము రక్షితము గాలేదనియును, బెల్జియమునకు పరిసరాజ్యభాగము తనకు లభించలేదనియును, నింగ్లాండునకు నవ్వపూర్తి లభించలేదనియును, నమెరికాకు వ్యాపారలాభము గలుగలేదనియును నాశాభంగము, వారివారి దృక్పథముల కనుదూరముగ గలుగుచున్నది. సంధిసభాధ్యక్షుడు క్లెమెంట్ గారు సంధినియమములను జర్మనులకు మే 14-వ తేదిని దెలిపినభావములు పరాసులలోపావేశమును దెలుపుచున్నవి. "మన లావాదేవులను నిర్ణయించుకొనుటకు సమయమువచ్చినది, మీరు సంధిని గోరుచున్నారు. మేము సిద్ధముగ నున్నాము. రెండవ వార్షికుసంధికి మేము బహుశ్రమముల కొద్దితిమి. అందువలన సాధ్యమైన ప్రతిఫలమును రక్షణోపాయములను మేము గోరుచున్నాము." ఇమ్మతొక్కలమును వినుకొనుటకు నాలుగు ముఖ్యమాత్రములు గలవు.

స్థిరశాంతి మిత్రత్వము.

మొదటిది సంధినియమములు ధర్మప్రయుక్తమైన స్థిరశాంతిస్థాపనకును సకలజాతుల విశాసమునకును సాధనములుగ నుండవలయును. విల్సను మహాశయుని 14 మూలసూత్రముల ప్రయోజన మిదియై యున్నది. విల్సను గారి మూలసూత్రములు స్థిరశాంతికి మూలస్థంభము లని ఆయన ప్రకటించెను. మూలస్థంభములు ప్రపంచస్థిరశాంతికి ధర్మనిర్మితములై యుండవలయునా బలనిర్మితమై యుండవలయునాయననది ప్రకటనమున నిర్ణయము గావలసియున్నది. "మీరు శాంతికి ప్రైత్తికి ద్వారము నవ్వేపించుచున్నారు. ద్వారముధర్మము, బంధులు స్వయం నిర్ణయము, దేశ ప్రజాంగీకారము, మనము చేరుట కదియె మార్గము." అని విల్సను నిర్ణయించిన ధర్మసూత్రము కొంతవర కీ నియమములందవలంబించుటదని విమర్శనమువలన దెలియచున్నది. స్వయంనిర్ణయసూత్రము ననుసరించి పోలాండు, ఫిన్లాండు, ఉక్రేనియా, జర్మను ఆస్ట్రియా హంగరీ జాకొస్తావు మొదలగు రాజ్యములు నూతనముగ నిర్మితము లయినవి. ఈరాజ్యములన్నియును శత్రురాజ్యముల భాగములను విడచిసి నిర్ణయించబడినవి. ఈ రాజ్యములందు ప్రజాంగీకారము గలదనియే నిర్ణయించవలయును. వివిధ జాతులను బలవంతముగ బాలించుచున్న ఆస్ట్రియా

యా రాజ్యము ముక్కలైపోయినది. ఆస్ట్రియా సామ్రాజ్యపు ఔత్సర్జ్యము ప్రాన్యునకు జోసపుతో న స్పందించినది. ఆస్ట్రియనులు విజాతీయులను పెట్టిన బాధల కిది పరిణామము, కాని స్వయం నిర్ణయసూత్రము పాలితజాతుల కేమాత్రమును కన్యయించుటలేదు. మిత్రమండలి రాజ్యములలోని పాలితజాతులు పూర్వమువలె వారిపాలనము నందుదురు. శత్రుమండలమునందలి పాలితరాజ్యములు మిత్రమండలి ధర్మకర్తృత్వమునకు మారును. జర్మనులు వారి వలసరాజ్యముల నన్నిటిని మిత్రమండలివశము చేయవలయును. ఆల్సేసు లొరేనును సారు ప్రాంతమును బాగ్నగునులతో ప్రాన్యున కొసంగవలయును. కాని పాలితజాతుల స్థితిగతుల నరయుటకై జాతీయమితి లక్ష్యపూర్వక పనిబూనుచుండును. ఈస్వయం నిర్ణయకర్తృత్వ జర్మను లెంతవర కంగీకరించెదరా వారిప్రత్యుత్తరము తెలుపగలదు. ఈ సంధివరతుల సంగీకరించిన జర్మనులకును మిత్రమండలిరాజ్యములకును ప్రైత్తికలుగునా యను సంశయము కాలము తెలుపవలయును. శత్రువుల సంపూర్ణ పరాజయము మిత్రమండలి సంపూర్ణ విజయము శాంతికి దోడ్పడగలదు. ఆశాంతి స్థిరశాంతియై అస్థిర శాంతియై కాలము నిర్ణయింపగలదు.

మిత్రమండలి ధర్మసూత్రము

లోకసంక్షోభమునకును మహావిలయమునకును గారణమైన జర్మనులను బాగుగ దండించి వారిబలమును నిర్మూలము చేయుట స్థిరశాంతికి సాధనమనిమిత్రమండలిరాజనీతిజ్ఞులు నమ్ముచున్నారు. యుద్ధమునకు మూలకారకుడైన జర్మనుచక్రవర్తి సిందారోపీతుడై విచారింపి దండింపబడును. యుద్ధధర్మము నతిక్రమించిన మనుజులు విచారింపి దండింపబడుదురు. జర్మనులు నిర్బంధసైనిక సేనా విభానమును పరిత్యజింపవలయును. జర్మను రాజ్య రక్షణమునకు 1,00,000 వైస్యము మాత్రముండవలయును. సైనికశిక్షణ శిబిరములు రద్దు చేయవలయును. సేనాధ్యక్షున కాలోచనసంఘముండజనదు. జర్మనుల నౌకాబలము జలాంతర్గాములు స్వల్పసంఖ్యకు సంకుచితము చేయబడినవి. జర్మనులు వారి యుద్ధ నౌకా విమానములను మిత్రమండలికి స్వాధీనము చేయవలయును. ఏవిధమైన విమానములను నారుమాసములవరకును కట్టగూడదు. జర్మనులు తిరిగి యుద్ధమునకు దిగుటకు వీలులేని విధమున వారి వైస్యబలము నౌకాబలము విమానబలము నియమించబడినవి. జర్మనులు మిత్రమండలిజనులకు ఆస్తికి గలిగించిన నష్టమునకు నవ్వపూర్తి చేయవలయును. బెల్జియము నుండి నిర్బంధముగ గైకొనిన సొమ్ము సంతయును తిరిగి ఇయ్యవలయును. ముప్పదేండ్లలోపలను జర్మనులు 500,00,00,000 నవరనులను మిత్రమండలి నియమితాధికారుల కొసంగవలయును. 10 దయుదవవంతు సొమ్మును 1921-వ సంవత్సరాంతములోపల నొసగవలయును. జర్మని ఓధ్వంసముచేసిన ప్రదేశములను సామానులను స్వయముగ బాగుచేయవలయును. జర్మనులు వారు ముంచిన స్త్రీమరులకు ఓడలకు బడులు స్త్రీమరులను ఓడలను వెంటనే కాని కాలక్రమమున గాని ఇయ్యవలయును. అయిదేండ్లవరకు సంవత్సరమునకు 2,00,000 టన్నుల వంతున స్త్రీమరులను కట్టి మిత్రమండలి కీయవలయును. జర్మను దేశమునం దుత్పన్నమైన బాగునందలి కొంతభాగమును ప్రాన్యు ఇటలీ బెల్జియము దేశములకు వారు నిర్ణయించిన ధర ప్రకారము నిర్బంధముగ నీయవలయును. సంధి చేసిన సమయమునందు జర్మను దేశమునందు

తయారుగ నున్న రంగులందురసాయనికదార్శములందు సగము మిత్రమండలి కీయవలయును. 1924 వరకు వానిలో నాలవవంతు నిచ్చుచుండవలయును. జర్మనులు వారి రైలుమార్గములను నీటి మార్గములను మిత్రమండలి వ్యాపారమునకు సైనికుల గమనా గమనములకు నుపయోగించుట కనుకూలపరచవలయును. ఈనియమములన్నియును జర్మనుల సంపూర్ణ పరాజయమును దెలుపుచున్నవి. తాచుపాము కోరలను పెరికినటులు జర్మనుల సూర్యత్వమునంతయును మిత్రమండలి నాశనము చేసినది. జర్మనులవలన యుద్ధోపద్రవము గలుగనటులు మిత్రమండలి ఏర్పాటుచేసినది. ఈవరతులన్నియును జర్మనులకు జర్మనుపక్ష పాతులకును నతికఠినములని తోచవచ్చును. ఇదంతయును జర్మనుల కర్మఫల మని గ్రహించవలయును. జర్మనులు నూరేండ్లనుండియును పరరాజ్యాధిపారణమునకు పరద్రవ్యాధిపారణమునకు కంకణమును గట్టుకొనిరి. ఆస్ట్రియా డెన్మార్కు ప్రాన్యు రుష్యా పోలాండు దేశములనుండి రాజ్యాధిపారణమును ధనాధిపారణమును జేసి మహాసామ్రాజ్యమును నిర్మించిరి. అన్యాయాద్వితమైన సామ్రాజ్యము విచ్ఛిన్న మగుటయందు వింతలేదు. జర్మనులు వారు జయించిన బెల్జియము పోలాండు ప్రాన్యు దేశములందు రాజ్యధనాధిపారణములనై కాకను జనాధిపారణమును సయితము చేసి ప్రజల నష్టకష్టముల పాలు చేసిరి. జర్మనులు గెలిచిన పరాజితదేశముల నింతకంటెను బిభత్సముచేసి యందురని వారి యుద్ధచరిత్రము ప్రచురించిన యాకాంక్షలు సహస్రముఖముల చాటుచున్నది. స్వయంకృతావరాధమునకు జర్మనులకు తగిన ప్రాయశ్చిత్తము గలిగినది. జర్మనులు శాంతికాములై సంధివరతుల కియ్యకొనిన లోకచరిత్రము నూతనరూపము దాల్చగలదు. జర్మనుల విజ్ఞానము వినాశనమునకు గాకను వికాసమునకు దోడ్పడగలదు. హింస అధర్మము కల్యాణమునకు సాధనములు గావనియును అహింససత్యము ధర్మము కల్యాణమునకు సాధనములనియును గంధిమహాత్ముడు చేయుచున్న సిద్ధాంతదేశమున జర్మనుల చరిత్ర లోకమునకు శాశ్వతోపదేశమును జేయచున్నది. కాని ఈ యుపదేశముగతించిన మహావదేశములవలె వ్యర్థముగాకను జాతీయమితియాజమాన్యమున భగవదనుగ్రహమున సాధ్యమగు గాత!

మిత్రమండలి దృక్పథము.

జర్మను లీ షరతుల సంగీకరించుటకై మిత్రమండలి రాజ్యములు మహాద్భారమును వహింపవలసి యున్నవి. జాతీయమితియందు చేరిన ముఖ్య రాజ్యములు వారి యాదేశములను పాలింపజేయుటకై మహాబలమును గలిగి యుండవలయును. లోకవ్యాప్తం బైన సామ్రాజ్యము గల బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము సామ్రాజ్యరక్షణమునకు శత్రువుల నిర్బంధమునం దుంచుటకు మహావైస్యమును గలిగి యుండవలయును. ఈ మహావైస్య స్థాపనము బ్రిటిషు ప్రజాస్వభావమును సంపూర్ణముగ మార్చవచ్చును. బ్రిటిషు ప్రజలకు సహజమైన శాంతస్వభావము కాలక్రమమునమాటియైత్రస్వభావము పట్టుకడవచ్చును. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునందు కొందరికు సంధివరతులు సంత్సృష్టి గలుగజేయకపోయినను సామాన్యముగ సంత్సృష్టి గలుగజేయచున్నవి. ఇంగ్లాండునకు ఆసియా ఆఫ్రికాలయందు సామ్రాజ్యమును సుస్థిరముచేయుట కవకాశములు గలిగినవి. ఈజిప్టున కాంగ్ల సంతృప్తికర్తృమంగీకరింపబడినది. జర్మను వలసరాజ్యములు లోగోలాండునకు కామియాన్సునకు ప్రాన్యు

తూర్పు ఆఫ్రికాను ఇంగ్లాండు, దక్షిణ ఆఫ్రికాను దక్షిణాఫ్రికా, సాహారా ద్వీపములకు న్యూజిలాండు, కొన్ని ద్వీపములకు ఆస్ట్రేలియా కొన్ని ద్వీపములకు జపాను భర్తవరిపాలకులు. విశేష భాగ మాంగ్లధర్మరక్షణమున నుండ గలవు. ఆంగ్లవ్యాపార ప్రతిపాతముగ సాగ గలదు. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమున కప్రతిపాతమైన సముద్రాధిపత్యము సంప్రాప్తమైనది. యుద్ధము బ్రిటీషు ద్వీపముల కాకాశాధిపత్యమును సయితము సమకూర్చగలదు. యుద్ధమునకై ఇంగ్లాండు విశేషమైన వ్యయభారమును భరించినది. దానికి క్రతిఫలముగ ఇంగ్లాండున కష్టయశ్వర్యములు సంప్రాప్తము గాగలవు. ప్రాన్సు నలువదేండ్ల నుండి కోరుచున్న భగను సాధించినది. చిలిపోయిన దేశములను మరల పొందినది. క్రతిఫలమును బడసినది. మాజినీలో నారంభమైన ఇటలీ స్వాతంత్ర్య బీజము మహావృక్షమైనది. తనను చిరకాలము పీడించిన హాపుబర్గుల వినాశనమును జూచి యానందింపగలిగినది. సర్వీయనుల సంకల్పము సఫలమైనది. జర్మన్లుకు ప్రత్యేకరాజ్యమేర్పడినది. బెల్జియమునకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము సిద్ధించినది. జపానుకు రాజ్యలాభము ధనలాభము ప్రతిపత్తి గలిగినది. మిత్రమండలిలో చేరిన సకలరాజ్యముల కేదోవిధమైన లాభముగలిగినది. ఈలాభము లారాజ్యవాసులకు సంతృప్తిని గలుగజేయుటలేదు.

పాలితజాతుల దృక్పథము

లోకమునందు స్థిరశాంతిని స్థాపించుటకు పాలితజాతులకు సయితము స్వయానిర్ణయసూత్రమును నన్వయించ జేయుట యవసరము. స్వాతంత్ర్యమును గోరుట మానవస్వభావము. సుపరిపాలనము స్వపరిపాలనముగ బరగజేయబడదు. పాలితజాతుల సహచర్యమును బడయుటకై పాలితరాజ్యముల విషయమై జాతీయమితి నిర్ణయములందు స్వపరిపాలన పరిణతికి కాలపరిమితి నేర్పరచిన స్థిరశాంతి సులభసాధ్యమై యుండును. బ్రిటీషు స్థిరశాంతి సులభసాధ్యమై యుండును. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యాంతర్యాగములు స్వపరిపాలనపాతబద్ధము లైనపుడు సామ్రాజ్యధర్మబలము స్థిరశాంతి స్థాపనమునకు మహాబలముగనుండగలదు. స్వయం నిర్ణయసూత్రానుసారముగ స్వపరిపాలనమును వెంటనే స్థాపించుట అవసరము. స్వయంనిర్ణయసిద్ధాంతము నంగీకరించి కాలపరిమితి నేర్పరచిన పాలితజాతుల కుత్సాహము గలిగియుండును. భరతఖండమునకు సంధిసభకు ప్రవేశమును గల్పించి సంధిపత్రసమర్పణమును జేసేడి రాజ్యములందు స్థానమును గల్పించినందులకు భారతీయులు బ్రిటీషు రాజ్యతంత్రజ్ఞులకు కృతజ్ఞులు. యుద్ధనిర్వహణమునకు ద్రవ్యబలమును సైన్యబలమును సామగ్రిబలమును సమకూర్చిన రాజ్యములందు భరతఖండము ముఖ్యరాజ్యమై యున్నది. ఇటలీ ప్రాన్సు రాజ్యములు స్వదేశసంరక్షణార్థము లాభార్థము యుద్ధముచేసినవి. భరతఖండము స్వప్రయోజనము లేకనే బ్రిటీషు సామ్రాజ్యవిజయమునకై యుద్ధము చేసినది. జాతీయమితియందు భర్తరక్షణమునందు గల జాతుల రాజ్యాంగపరిణామమును గూడ నిర్ణయించిన, భావికాలమునందు కలహముల కవకాశ మంతరించియుండును.

జాతీయమితి

సంధిపరతులందు ప్రథమస్థానము జాతీయమితి నిర్ణయించుట కొనంగుట సంధిపరతుల క్రేష్టత్యమునకు నిదర్శనము. జాతీయమితి సకలరాజ్యముల సైన్యబలమును నియమించుటకును యుద్ధము నాపుటకును బూనుకొననున్నది. అంతర్జాతీయ కలహకారణములను పరిష్కరించుటకై అంతర్జా

తీయసభ స్థాపించబడినది. ఆ సభానిర్ణయములు సమితియందు చేరిన రాజ్యములనుబంధించును. ఈ యేర్పాటు యుద్ధనివారణమునకు బోధపడ గలదు. జాతీయమితి కుపాంగముగ కార్మికసంఘమును స్థాపించుట వలనను జాతీయమితి ప్రయోజనము వర్ధిల్ల గలదు. లోకమున కేపుడు ధనమునకును వనిపాటలకును సంరంభము ప్రవర్ధమానంబగుచున్నది. లోకవిప్లవ మీ సంఘటనమువలన గలుగ నున్నది. ఆవిప్లవము నాపుటకై జాతీయమితి నిర్ణయించిన నిర్ణయము కర్మకారుల యోగజ్ఞమున కుపచరించునను విశ్వాసము గలుగుచున్నది.

జర్మనులు జాతీయమితినిర్ణయములను పాలించుటకై 15 సంవత్సరములవరకు రైనువీడుముఖ సంరక్షణద్వారములు మిత్రమండలి స్వాధీనమునందుండును.

బెజంటుగారి అంత్యాస్త్ర ప్రయోగము

బెజంటు గారు 13-వ తేది సాయంత్రము భారతభూమికి స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకై ఇంగ్లాండునకు వెడలిరి. ప్రయాణమునకు పూర్వము అఖిలభారతీయస్వరాజ్యసమితికి అధ్యక్షతన వదలుకొనుటకు గారణములను చెలుపుచు త్రిమ్పు ఆఫ్ ఇండియా కొక లేఖను వ్రాసెను. తన యాదర్శములలో నేకీభవించని స్వరాజ్య సమితి కధ్యక్షతనవహించుటయసంభవము. సి.పి. రామస్వామయ్యగారు బెజంటుగారి ప్రవర్తనమును ఖండించుచు నొక లేఖను వ్రాసిరి. రామస్వామయ్యగారు లేఖను ఖండించుచు బెజంటు గారు వ్రాసిన లేఖయందు సత్యాగ్రహము, గాంధీ, విద్రోహము మొదలగు వదములు ప్రయోగించబడినవి. బెజంటు గారిలో నేకీభవించని వారందరును దేశద్రోహులు గారు. సత్యాగ్రహము పాలకులకు విషమదశయం దుపద్రవమును గలుగజేసేదీవారు కారని గంధిమహాత్ముని యువదేశములు వెల్లడి చేయుచున్నవి. అయినను నీ భావమున బెజంటుగారు తిరిగి తిరిగి ప్రకటించుట విచిత్రముగ నున్నది. "నేను వాసంబంధమును వదలుకొనుటకు గారణము సత్యాగ్రహనాయకుడు హర్షిమనుగారు శాసనోల్లంఘనము నుపదేశించుటయే యని తెలుపుచున్నాను." బెజంటు గారి కీవిషయమై యెన్ని సార్లులు వ్రాసినను తృప్తి గలుగునని తోచదు. రాజ్యాంగవ్యవహారములందు బెజంటుగారివలె నితరులును వారి యంతరాత్మికదేశములను నవలంబించుట ద్రోహము గాదని బెజంటుగారు గ్రహించుట ధర్మము.

సాంఘాతికపరిపాలనము

విశాలమైన బ్రిటీషు సామ్రాజ్య పరిపాలన సమస్య క్లిష్టమని యంగీకరింపవలయును. సామ్రాజ్యమునందు స్వపరిపాలనముగల రాజ్యములు విరంకుతముగ పరిపాలించబడడి దేశములు గలవు. అయిల్లాండు ఈ జప్తు కనడా ఇండియా మొదలగు దేశములందు వాని స్థితిగతుల కనురూపమైన పాలనమును స్థాపించి వానిని సామ్రాజ్యపాతబద్ధములను జేయుటకు సాంఘాతికపాలనము పరమసాధన మని వాల్టరు లాంగు గారు చేసిన ప్రసంగము గమనార్హము. ఇట్టిపాలనమును అయిల్లాండు వలసరాజ్యములు కోరుచున్నవి. ఏ రాజ్యాంగ వ్యవహారముల నారాజ్యము పాలించుటయును సామ్రాజ్య వ్యవహారములను సామ్రాజ్యము పాలించుటయును బలమునకు విశ్వాసమునకు సాధనములు. ఆస్తిను ఛోబర్లను గారు వాల్టరు లాంగుగారి మతములో నేకీభవించుచున్నారని తెలియుచున్నది. హిందూ దేశపరిపాలన నిర్మాణమునకును బ్రిటీషు సామ్రాజ్యపరిపాలన

నిర్మాణమునకును సాంఘాతికస్వరాజ్యము కరణ్యమని రాజ్యతంత్రజ్ఞులు వెంటనే గ్రహించుట సామ్రాజ్యజ్ఞమమునకు సాధనము.

స్థానికవార్తలు

లోకలు సెంట్రలు తంతివార్త ఆఫీసు:—
జూలైయినండి లండనుకు, లండనునుండి జూలైయికి పోవు రంకులు 5 కోజూలై 9 కోజూలై అలస్యముగా వచ్చుచున్నవని తెలియజరుచుచుండిరి.

అగ్నిప్రమాదము. — బ్రిటన్ లోని విన్ హూజు పోలీసుస్టేషనువద్ద వన్న బండ్లఫ్యాక్టరీలో నిన్న సాయంత్రం అగ్నిప్రదేశముకలిగినది. అంత నందున్న ఒక యిను తగ్గడి ఎర్రగా కాలి దానిమీద రవ్వయొకటిలేచి దగ్గరనున్న పాకట అంటుకొనెను. అప్పుడు పేటనుండి అగ్ని ఆర్పుటకై యింజనజంప్చి వంటన ఆర్పివేసినది. వచ్చుచు విశేష చాలెను.

పాతశాలా స్థాపన మహోత్సవము:—
నిన్న సాయంత్రము జనబ్రిష్. టి. వి. కేవగిరి ఆశ్రయ గారు, తాయారమ్మగారు స్థాపించిన పాతశాలకు ప్రారంభమహోత్సవము జరపిరి. టి. కందప్పయ్య మొదలియారు గారు విద్యావిషయమునుగూరించి ఉపన్యసించిరి. ఎన్. స్వామిశాస్త్రి ఆశ్రయగారు వాక్యత్యమును గూరించి ఉపన్యసించిరి. పాతశాలనుగూరించి చెప్పుచు వైయమనుగారు ద్రవ్యమును సోపరిపాటులకు జేరాలములకు కచ్చు పెట్టుటకంటె యిట్లు కచ్చు పెట్టుట బోధకార్య మని చెప్పిరి.

అవరాధములు:— కడచిన నెల 17వ తేదీన 15 గంటలు మొదలు 11 గంటలవరకు దీక్షములు లేకుండగను ఎలి ఫెంటుస్టేషనువద్ద మంటుకోడ్డు మీద మోటారుబండి ఆపి యుండినందులకు అడిశను కంపెనీలోని హాల్జెజుగారికి 20 రూ. జూర్మానాజేసిరి. (2) సావాలెజు కంపెనీలోని వాడెల్ గారికి, 24వ తేదీన చట్టబట్టిలోని క్లర్కులూకోడ్డువద్ద నుండి పోలీసువారియట వివర మరయొక ప్రక్కను మోటారు బండిని నడపినందులకు 25 రూ. జూర్మానాకై నను లేకరిగంటలు కై దుక్కనను జూబడలసినదని తీర్మానించిరి.

అడిసనుకంపెనీ పనివారల సమ్మెకట్టు:—
నిన్నటి ఉదయమున హుదూరు 3000 మంది అడిసనుకంపెనీ లోని పనివారులు తమ జీతములను ఎక్కువ చేయనందులకై సమ్మెకట్టిరి. అంతయ గా జూలూరు సురక్షరములనుండి గుండ ఏమియు వెళ్ళువచేయలేదు. రెండుదినముల క్రిందట కొంతమందికి, 3 అజూలు మాత్రము వృద్ధిజేసిరి. ఆ జీతములు ఎక్కించినందులకుగాను వారియొక్క కజపుబత్తము తీసివేయబడినది. అందులకై నిన్న 8-25 గంటలకు వారి అధికారులకు తమయొక్క విజ్ఞాపనమును విన్నవించిరి. దానికి అధికారులు వెమ్మడిగా విచారించెదమని చెప్పమ తమవనికి తిరిగి రావలసినదని చెప్పిరి. అందునకు వారు మొట్టక తమకు సరియైన జవాబు ఇయ్యవలసినదని ఆశిరి. ఈ కోజూలై వారికి జవాబు ఇయ్యబడునని ఎంచుచున్నాడు.

ముత్యములు దొంగిలించుట. — పూర్వాలాజు గారి యింటిలో నాకరగు పెంకటస్వామి అనువాడు తన అధికారి యింట 74 ముత్యములకు దొంగిలించెను. కేవగిరి రాష్ట్ర సబ్బయన్ మేజర్లుగారు వానిని అరెస్టుచేసిరి. అమూల్యముల రూ. 21,000 విలువగలవి. అంత నాతనిని అధికారిఅడుగ ఇట్లు చెప్పచున్నాడు. తనయజమానియింటిలోనిగది తుడుచుచుండగా అమూల్యములకు దొంగిలించి, కుప్పరెడ్డితన తన కల్లూరితాలూకాలోని కునావలమందివాడనకు ఇచ్చినట్లును అతడు అంతట మొక కంసాలవానికి ఇచ్చినట్లును అతడు 34 ముత్యములను 584 రూ. లకు అమ్మివట్టుట ఆ పొగతి సబిన్ మేజర్లుగారికి తెలియగా అతనిని పట్టుకొని ఇ.క. 15 ముత్యములగూడ అతనివద్ద పట్టుకొనినట్లును చెప్పిరి. టౌను పోలీసు స్టేషనుకు వెంకటస్వామిని తీసికొని వచ్చి కోర్టుకు తీర్పు జరుపుటకు కొంపోయిరి. అతడు తన యవరాధమును ఒప్పుకొనెను. అంత న్యాయాధికారి 6 మాసములు కఠిన శిక్ష వానికి విధించిరి.

సంధి మహాసభ విశేషములు.

(రైతుల వినోదము)

మరతుల సారాంశము

జర్మనుల శివ్యమును బట్టి సంధిమరతుల చిత్తులలో మొదట నేర్పడే మరతులమీద మిత్రమందలి వాసులు వారిమిత్రులు జర్మనీతో సంధి మహాసభ నిర్వహించుట అవసరము తెలుపబడినది. ఇక ముందటి మహాసభను జరుగకుండు నిమిత్తమును మానవశాస్త్ర సౌఖ్యము నభివృద్ధి నొందించు నిమిత్తము చేయబడిన అంతర్జాతీయపు యేర్పాటులు తరువాత తెలుపబడినవి. ఈ యేర్పాటులలో శరీరవియోగ వానాశలీ సంఘమును, అంతర్జాతీయ క్రీడాకారుల సంఘమును ఈ చిత్తుమరతులలో నచ్చటచట నతిసంగ్రహముగా నూచింపబడినట్లు తప్ప ఆస్తిర్యాసామాజ్య భృత్యులనుగూర్చి గాని తుర్కీ-జపానీయ మొదలుగా గల ఇతర శత్రుజాతీయుల వ్యవస్థలనుగాని సంధిసభ వారు తీర్చిదిద్దుచుండలేదు. ఇక ముందు మిత్రమందలివారు వాటి విషయమున నేమి యేర్పాటులు చేసినను జర్మను లందు లక్షంగీకరింపవలయు నని మాత్రము వారందు విధించియుండిరి. సంధి నియమము లన్నియు 15 భాగములుగా నున్నవి.

మొదటి భాగమున వానాశలీ సంఘ నిర్మాణమును గూర్చియు సంధి యేర్పాటుల ప్రకారము చేయవలయును ననియు గూర్చియు చర్చింపబడినది.

రెండవ భాగమున జర్మనీ సరిహద్దులను గూర్చి చర్చింపబడినది.

మూడవ భాగమున 12 క్లాజులున్నవి. సంధివలన యూరపునందు గలిగిన రాజకీయపు మార్పులన్నిటికి జర్మనీ యొడ బడవలయునని ఆక్షాణా లర్పించి నియమింపబడినది. సంధివలన రెండు మాతనరాష్ట్రములు, టైపో స్టోనీయా, పోలండులు నిర్మింపబడినవి. అవి అంగీకరింపబడుట కాభాగములో తగిన యేర్పాటు చేయబడినవి. బెల్జియను ప్రభుత్వపు మూల మాత్రముల నదిమాన్యుచున్నది. బెల్జియను సరిహద్దులను గూడ మార్పుచున్నది. లక్సెంబర్గు సామరేసేనులం దది మాతనప్రభుత్వముల నెలకొల్పుచున్నది. ఆల్సేకు లోరెయినును ప్రాన్సుకు మరల నిచ్చివేయుచున్నది. డెన్మార్కునుకు మరలొంతరాష్ట్రమును గలుపుటకది అనకాళము నేర్పరచుచున్నది. జర్మను ఆస్తిర్యాసామాజ్యము సంకీర్ణంపవలయునని జర్మనీని బలం తము చేయుచున్నది. రుస్సోవిప్లవమారంభమైనదానిక 2 రింప బడిన క్రొత్తరాష్ట్రములకును ప్రభుత్వములకును విధించిన ఏర్పాటుల నది అంగీకరింపవలయు నని ఆ భాగమున తెలుపబడినది.

యూరపున కావలయుండి యుద్ధపరిస్థితులవలన మార్పు నొందవలసి వచ్చిన రాష్ట్రముల పునర్నిర్మాణమును గూర్చి క్లాజు భాగముందు చర్చింపబడినది. విశేషములందు తమకుండు ప్రత్యేకములమీది మాన్సు స్వాతంత్ర్యముల నన్నిటిని జర్మనీ విడచివెట్టుకొనవలయు నని యందున్నది. దాని ప్రకారము జర్మనీజాతీయ తన వలనజేయుట నన్నిటిని మిత్రమందలివారి కప్పించుచున్నది. వివిధఅంతర్జాతీయ సమాధానముల ననుసరించియు, ముఖ్యముగా 1885-వ సంవత్సరపు బెర్లిన్ అట్ట నను సరించియు, 1895-వ సంవత్సరపు బ్రెస్లాన్ అట్ట ననుసరించియు ఆఫ్రికాలో తమకు లభించిన స్వత్యములనుగూడ జర్మనీ విడచివెట్టుకొనవలయును. ఈ భాగముందలి మరతుల ప్రకారము ఈశత్రువందలి బ్రిటిషు సంరక్షకత్వమున నున్న భాగముల సంకీర్ణించుచున్నవి. జర్మనుల ఆక్రమణ వాంఛితములలో నొకటినును ఆఫ్రికా కొరసుచట్టము నది రద్దు చేయుచున్నది.

ఆయిదవ భాగమున సంధిప్రకార మేర్పడవలయునని నిశ్చయించి తైమానిక స్థితిగతులు చర్చింపబడినవి. జర్మను తైమానిక వానికాభిమాన మొంతవరకు తగ్గింపబడినదియు నందు తెలుపబడినది. తైమానిక తొలగించుటకు ప్రథమ ప్రయత్నముగా జర్మనీ యెన్నడును నిర్బంధతైమానిక నేర నవలంబించవల దని అందు నిశ్చయింపబడినది.

ఆరవ భాగమున పురపాలన తైమానిక సమాధులను భద్రముగా నుంచవలయునని ఆంక్షము చర్చింపబడినది. సంధి మరతులలో సంకీర్ణము చేసినదేశము లన్నియు సమాధులను గూర్చి తగిన భాగముకర వసాంపవలయునని ఆంక్షము చేసినది. యుద్ధసమయమున పట్టుకొనబడిన తైమానిక మరల నిచ్చి వేయవలయును గూర్చియు నందు చర్చింపబడినది.

ఏడవ భాగమున బాధ్యతలను గూర్చియు, శిక్షలను గూర్చియు చర్చింపబడినది. అగడ చక్రవర్తిగా నుండిన విలి

యముగారిని విచారించవలయునని గూడ అందు విధింపబడినది.

జర్మనీజాతీయ మంతర కమ్యూనిస్టులనున్నవో ఎంత వరకు నష్టపరిహారములను చెల్లించవలసియున్నదో యాసంగతి ఎనిమిదవ భాగమున ప్రయోగింపబడినది. పూర్వయుద్ధములందు జర్మనులకు దొరకిన దస్తావేజులు మొదలుగా గల ప్రత్యేకములను గూర్చియు, యుద్ధములలో కొల్లగొట్టబడిన వస్తువులను గూర్చియు చేయవలసిన ప్రత్యేకనియమములు గూడ నందున్నవి.

పూర్వభాగములు కొన్నిటిలో తెలుపబడిన అధిక సమస్యల నెట్లుములులో నెట్లగుననియు తొమ్మిదవ భాగమున చర్చింపబడినది.

పదియవ భాగము చాల పెద్దది. మిక్కిలి చిక్కయినది చాలవర కార్థికసంబంధమైనది. యుద్ధాత్మాత్మము తపాలా ఏర్పాటులు తంత్రీవార్తల ఏర్పాటులు ఆరోగ్యనిబంధనలు మొదలుగా గల రాజకీయకార్యములను గూర్చి చేయవలసిన అంతర్జాతీయ సమాధానములు మొదలుగా నాని మరల భాషల పరమను నిందు కొన్ని యేర్పాటులు తెలుపబడినవి. అట్టివాని వాగరిక జాతీయాలన్నియు పాటింపవలయును. నిల్వయందు మొదలుగా గల వార్తాముల వర్తకమును గూర్చియు నిందు కొంత నది చర్చింపబడినది.

పదునొకండవ భాగమున వైమానికయానము గూర్చి చర్చింపబడినది.

వివిధరేవులను, కాలునలు, నదులు, రైలుశ్రేణులు మొదలుగవాటివై సంరక్షణియధికార మెట్లుండవలయుననియు 12-వ భాగమున చర్చింపబడినది. కీలకములగుగూర్చి ప్రత్యేకపు ఏర్పాటులు చేయబడినవి.

13-వ భాగమున కార్మికసభ యేర్పాటులు చర్చింపబడినవి.

సంధి మరతులు చర్చింపబడుటకు తగిన పూర్వకత్తులుండవలయునని 14-వ భాగమున తెలుపబడినది.

15-వ భాగమున దేశ స్వల్పాంక్షములు చర్చింపబడినవి. సంధిసభాసంతరము తదనుగుణ్యముగా జరుగు సంఘటనంగీకరించుటనుగూర్చియు ప్రైజుకోర్టు తీర్మానముల భాషల పరమమును అందు చర్చింపబడినది. కడతటి మరతులు సంధి సంకీర్ణించుటను తేజీని దృఢపరచవలయునని విధింపబడినది.

ఉపోద్ఘాతము.

ఉపోద్ఘాతమున యుద్ధకారణములు సంగ్రహముగా తెలుపబడినవి. జర్మనులు తాత్కాలిక సంధిని గోరుటను గూర్చి కొంత విచరింపబడినది. అందు అయిదు బలవి త్రర జాతీయము, అనగా ఆమెికా సంయుక్త రాష్ట్రములు, బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము, ప్రాన్సు, ఇటలీ, జపానులు బెల్జియముతో గలసి ఒకతమున ఉత్తరభాగములకు నున్న వని తెలుపబడినది. బోలివియా, బ్రెజిల్, చీనా, క్యూబా, ఈక్వడాడు, గ్రీసు, గాటిమాల్, హాయిటీ, హెడ్డాడీ, హోండురాసు, లిబేరియా, నికరాగ్వా, పనామా, పెరూ, పోలండు, పోర్చుగలు, రుమేనియా, స్పెయిన్, సమాము, టైపో స్టోనీయా, యుగోస్లావై బలవత్త్రర జాతీయల పక్షమున జేరి యున్నవి. ఇరవై యే మొకపక్షమునను, జర్మనీయుక్కిటియు మొకపక్షమునను ఉన్నవి. ఈ జాతీయ ప్రతినిధులు పేర్కొనబడిరి. వారందరి క్రిందియేర్పాటున కంగీకరించిరి:—ప్రస్తుతపు సంధి అమలులోనికి వచ్చు వాటినుండియు యుద్ధస్థితి అంత మొందును. సంధిమరతుల ననుసరించి జర్మనీతోడను, జర్మను రాష్ట్రములతోడను మిత్రమందలివారు వారి మిత్రులును అధికారిత్వా ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల ననువదల్చును.

ఆల్సేకు లోరెయిను సమస్య.

1871-వ సంవత్సరములో జర్మనీజాతీయ ప్రాన్సు కొనకొనిన అపచార నివారణార్థమున, ఆల్సేకు లోరెయిను ప్రజల కొనకొనిన వస్త్రప్రత్యామ్నాయార్థమున ప్రాంతపర్య సంధి ప్రకారము జర్మనీకియబడిన రాష్ట్రములు మరల ప్రాన్సు కిచ్చివేయబడవలయును. వాటి సరిహద్దులు 1871-వ సంవత్సరపు సరిహద్దులవలె నుండవలయును. ఈ యేర్పాటు తాత్కాలిక సంధి ప్రారంభమైన వాటినుండి యిది గ్రహించవలయును. రాష్ట్రము ఋణములు చేటికిని ప్రాన్సు పూచీగా నుండరాదు. పౌరత్వమును గూర్చి ఎవరెవరు తెంటు నే పరిపూర్ణ పరామ పౌరసత్వములను గలిగియుండదగు

నదియు, అందునిమిత్త మెవరు దరఖాస్తుల సంపుటలమున నదియు, మూడేడ్డయిన వెనుక వెనుక స్వతస్సిద్ధమును జేయు పాటులగా పరిగణింప బడునదియు విచరింపబడును. ఈ కడతటి తెగలో ఆల్సేకు లోరెయిను నందలి జర్మనుప్రజలు శిర్యబడిరి. వారికిని ఆల్సేకు లోరెయినులుగా భావించబడు వారికిని భేదముగలదు. సంధిమరతులం దది విచరింపబడినది.

ఇదివరకుండిన జర్మను చక్రవర్తుల స్వకీయ రాష్ట్రము యంతయు ఆస్తియంతయు ప్రాన్సునకు చెందును. ప్రాన్సు అందులకేమియు చెల్లించనక్కరలేదు. రెయిలుకోడ్లనుగూర్చియు ప్రామ్మే స్వత్యములనుగూర్చియు జర్మనీకుండిన యధికారము ప్రాన్సునకు మార్చబడుచున్నది. రైలు మార్గములు ప్రాన్సున కీయబడవలయును. వాటికగు వ్యయమును ప్రాన్సే భరింపవలయును. అయిదేడ్డవరకును ఆల్సేకు లోరెయినులందు తయారు చేయబడు వస్తువులెట్టి గుంకములు లేకయే జర్మనీ కంపుటకు అయిదేడ్డవరకును నీయండవలయును. కాని వాటి విలంబముత్రము యుద్ధాత్మాత్మము మూడేడ్డలో దామాషావై చుంపకొనమునకు పడిన విలంబము మించి యుండరాదు. శిక్షణియుట్టుకు చుంపకములులేకయే జర్మనీ కెగువది చేయవచ్చును. జర్మనీకుండి దిగురుతియు చేయవచ్చును. విద్యుచ్ఛక్తినిగూర్చి చేయయేర్పాటులు పదియేడ్డవరకట్ట నే యుండవలయును. 7 ఏడ్డవరకును, అనంతరము 10 ఏడ్డవరకును కేసీసాగినుబద్ధరేవులు పరామ పరిపాలనాధికారిచే మొకేగరముగా సాలించబడవలయును. ఆయధికారిని నెంట్రలు రైలవేమిషనువారు నియమింప వలయును. అతని పనిగూడ వారేకోర్కించుచుండవలయును. రైలురేవులందును ఆస్తివాక్కులు బాగుగా గాపాడబడును. సామాను రాకపోకలలో నన్నిజాతీయముల సామానులును నాకలును సమానవృద్ధిని జూడబడును. ఆల్సేకు లోరెయినులకును, జర్మనులకును జరిగిన కల్త్రాప్తము ఆట్లనే యుండును. ప్రజోపకారార్థ మొకజాతీయ ప్రాన్సు వాటిలోవని నైన రద్దుచేసిన చేయవచ్చును. కొన్ని కేసులలో కొద్దుల శిష్ట పనికవచ్చును. కొన్ని కేసులలో మాత్రము మొదటి వ్యాయాధికారి అనుమతి అనవరము. యుద్ధసమయమున వసరించిన రాజకీయవ్యాఖ్యలు చెల్లనేరవు. యుద్ధపు జరిమానాలను తిరిగి చెల్లించుటను గూర్చి మిత్రమందలివారి ఇతర ప్రత్యేకములలో వలెనే యేర్పాటులు చేయబడినవి. ఈ విషయమున ననేకసమస్యలు సంధి సామాన్య మరతులవలబట్టి పరిష్కరింప నగును. ప్రాన్సుజర్మనులకు జరుగవలయు ఏర్పాటులను గూర్చి కొన్ని అంక్షములు కన్వేక్షనునకు విరువబడినవి.

జర్మను ఆస్తిర్యా.

జర్మను ఆస్తిర్యా పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును జర్మనీ అంగీకరింపవలయును.

టైచిస్టోవాకియా.

టైచిస్టోవాకియా పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును జర్మనీ అంగీకరింపవలయును. కార్యేధియనుటకు దక్షిణచుండును యే నియమల పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్య రాష్ట్రముగూడ అందు చేరయుండవలయును. ఈ రాష్ట్రపు సరిహద్దు లికముం దిట్లు నిశ్చయింపబడినవి ఒక్కొకసవలయును. జర్మను సరిహద్దుల విషయమున 1914-వ సంవత్సరముందలి బోహీమియా ప్రాంతపు సరిహద్దులెట్లున్నదియు నట్లు తీర్మానింపబడును. అప్పులను గూర్చియు, జాతి మార్పులను గూర్చియు మామూలు మరతులు బుండును.

పోలండు.

అప్పునైలీషియా యందలి విశేష భాగమును, పోనీనును, విమ్యులానది ఎడమతీరమునున్న పల్లియనువ్యా రాష్ట్రమును జర్మనీజాతీయ పోలండున కిచ్చివేయవలయును. ఈ సరిహద్దుల నిర్ణయించుటను గూర్చి సంధి జరిగిన 15 దినములలో కొకసంఘము నెలకొల్పి బడవలయును. అందు 7 గురు సభ్యులుండవలయును. అందు అయిదుగురుసభ్యులు మిత్రమందలి వారిచేతను వారిమిత్రులచేతను నియమింపబడుదురు. తక్కిన ఇరువురిలో మొకరు జర్మను ప్రతినిధిగను, మరొకరు పోలండు ప్రతినిధిగను ఉండురు. జాతి సంబంధములును, మత సంబంధములునగు, చిల్లరఅంక్షములను భద్రపరచుటకు కొన్ని ప్రత్యేకపు ఏర్పాటు లావశ్యకము. అవి మిత్రమందలి వారును వారిమిత్రులును పోలండును గలసి చేసికొను నేరొకసంధి యందు చర్చింపబడును.

తూర్పుపస్యా సమస్య.

పోలండున కెదురుగనుండు తూర్పుపస్యాయుక్కిదక్షిణతూర్పు సరిహద్దులను జేయుతే నిర్ణయించుకొనవలయును. రెండిచోట్లనుండియు సంధిజనుగు 15 రోజులలోగా జర్మనునైస్యము లావలకు పోవలయును. ఆ రాష్ట్రములు మిత్ర

మండలివారును వారి మిత్రులను నియమించు పంచాయతీసభ వారి కప్పకొనుదలయును. ప్రజల అభిప్రాయమును నిజమునకు తెలుసుకొనుటకును అయిదు బలవత్తరణములను నిజమొనరించుటకును సరిపాట్లుకూర్చు కొన్ని సలహాలతో నిజమొనరించుటకును. తూర్పు ప్రభుత్వమునకు విప్లులాపై సరిపాట్లు సాగించుటకును అయిదు మిత్రమండలివలయును వారి మిత్రులను తగిన విధములను జేసెనను. విప్లులాపై తీరమున పోలండు దాడినలపట్టగా జర్మనురాష్ట్రమును దాడిపు రెయిలుమార్గమును గూర్చి అయిదుబలవత్తరణములను వారి మిత్రులను ఒక కన్వెన్షను చేర్చుచెనను. తూర్పు ప్రభుత్వమునకు జర్మనీకేసులకు పోలం డెట్టి యభ్యంతరములను గానించును. మేము సమీపముననున్న తూర్పుప్రభుత్వము కాన్వెన్షన్లను జర్మనీజేతము మిత్రమండలిమిత్రుల కిచ్చి చేయవలయును. మరియు నా ప్రజేతమండలి ప్రజల జాతికి చెందినదియు మిత్రమండలివారు నిశ్చయించిన దానికి జర్మనులనికి రింపవలయును.

దాంజీరు.

దాంజీరును దానిమట్టునుండు ప్రజేతమును గలసి స్వతంత్రగర్భమునకు పరిగణించ బడవలయును. నానాజేత సంఘమువారు నియమించు దాంజీరు పురవాసి నగర ప్రతినిధులు కొంతమందితో గలసి పోలండునకును నగరమునకును సంధించు సమస్యలను పరిష్కరింప వలయును. నగరముయొక్క సరిహద్దులను సమయము పరిష్కరించుట కొక పంచాయతీ సంఘము నిర్వహించవలయును. సంధియైన అయిదునెలలలోగా నీసంఘము నిర్వహించును. అందు మిత్రమండలివారి మిత్రులప్రతినిధులు ముగ్గురును, జర్మనీప్రతినిధి యొకడును పోలండు ప్రతినిధి యొకడును నుండును. నగరముయొక్క నీటి కాలువలు, నానాజేతములు, రివిరనాకాళి మహాకర్మములు మొదలగువానిని పోలండు ఉపయోగించుకొనుటకు తగిన యేర్పాట్లు మొనరించుట కొక పంచాయతీసభ నెలకొల్పబడును. దానిని మిత్రమండలివారు వారిమిత్రులను నిర్వహించవలయును. అసంఘము పోలండు దాంజీరుల కొక సమాధానమును కూర్చుంటును. దానిపైకాండు దాంజీరు పోలీసు కన్వెన్షన్లు సరిపాట్లుల దుండవలయును. ఎప్పుడో పరిపాలనాధికారము, నగరమందున్న రెయిల్వే యేర్పాట్లుల కంట్రిబ్యూట్ల ఏర్పాట్లుల తపాలా యేర్పాట్లు, పోలీసు ఏర్పాట్లులు అన్నియు పోలండు దాంజీరుల తపయోగపడుతీరి నా సభవారు నియమించవలయును. నగరమందు పోలీస్ డెట్టి భాధయు! గలగునంద ఏర్పాట్లుల చేయవలయును. దాని విజేయకర్తవారముల అధికారమును విజేయించుండు ప్రజల సంరక్షణయు పోలండు ఛార్జీయందుండును.

దేశాధ్యక్షులు.

జర్మనీ దేశాధ్యక్షుల మధ్యనుండు సరిహద్దు ప్రజల అభిప్రాయమునట్టి పరిష్కరింప వలయును. సంధిజరిగిన పది రోజులలో జర్మను ప్రభుత్వములు ఉత్తరభాగమందలి కొంత ప్రజేతమునండి పూర్తిగతొలగింప బడవలయును. అప్రకృతమందలి కార్మికులనెనిమిదల సభలపైత్రివేయ బడవలయును. ప్రజలఅభిప్రాయము కనుగొన బడునపుడు ప్రజేతము అయిదు జేతముల అంతర్భాగములనువారి యాజమాన్యమున నుండును. అసభకు స్వీకృత నాన్వే ప్రభుత్వములగుడ అవ్వనింప బడును. కమిషను వారికి తాత్కాలికముగ పరిపాలనాధికారము లుండును.

పాలిగోలాండు.

ఈ క్షీరవంశముకొ పాళికారములు, వైదికసంస్థాపనలు, నానాజేతములను మిత్రమండలి యాజమాన్యమున జర్మనులు స్వంతకర్మములతో పూర్తిగ ధ్వంసము చేయవలయును. వారినిగియెన్నును ఏయూపమునకు నిర్వహించ గూడదు. రేవుస్థలములు, జలమార్గ అయోమార్గమును. మిత్రమండలి జేతములనుండి గాని వారి మిత్రుల జేతములకు గాని జర్మనీనుండి నోవునట్టియు ఆదేశములనుండి జర్మనీకేసు నట్టియు నాయాజేత ప్రజలకును, సామానులకును, బుద్ధకును, నాకలకును తదితరములకును జర్మనీలో ప్రయాణము చేయునపుడెట్టి అభ్యంతరములు నుండగూడదు. వాటికి పరిపూర్ణ శాంతియ గౌరవము నొసగవలయును. రాకపోకలకు చేయు ఛార్జీలు చాల మితముగను న్యాయముగను ఉండ వలయును. నాకప్రజేతమునకు చెందినదోయను ఆలోచనపై డెట్టి సాకర్మములమార్పును ఉండగూడదు. అంతర్భాగము సామగ్రిని ముఖ్యముగ త్వరగా నశించుసామగ్రిని ముందుగా బంపివేయు ఏర్పాట్లును జేయవలయును. జర్మనురేవులలో ఉచితముగ నాకలండు ప్రజేతముల నేర్పరచవలయును. వివిధభాషల

విభేదమును పాటింపక నందతీరి సమాన గ్రహ సౌకర్యముల నొసగూర్చవలయును. ఉచితరేవుస్థలములను స్వల్ప మగు ధనుములందవలయును. వోల్టానా, మోర్నా, వోల్టానా కలియు చోటనుండి పేగు దిగువను ఎల్వీరదిరి, అప్పానో గలసి నీ ప్రజేతమునుండి ద్వాయతనదిన (నోవోనో) గురుకుండు నియమనదిన అబ్బుదిగువనుండు దామ్యబుడిని ఉచితవాదికా ప్రజేతములకు ప్రకటించవలయును. వాటి ఉపనకులలో కొంత భాగముగూడ వాటితో చేరవలయును. విజేతముల ఆస్తిని, వివిధరాష్ట్రముల పరాకర్మముల స్వతేతముల వాటితో సమానముగ భావించి గౌరవింపవలయును. వివిధసౌకర్యములను న్యాయమైన ఛార్జీలకు, వానికానిర్వహణమును నానాజేత సంఘమువారు చెప్పకట్టుండవలయును. అంతర్భాగము సభలకు వాటిని పరిశోధించుచుండును. ప్రస్తుతము తాత్కాలికముగ నుండిన నిబంధనలగుర్చి చక్కానుట కీయకర్తాతీయపరలు తరచుగ సమాజేతగుచుండును. వరుల నైనుండుపడవల మొక లగువాటిలో కొన్నిటిని, కొంత సామగ్రిని నోటికిన్పు రివెలలోగా జర్మనీ మిత్రమండలివారి కప్పించవలయును. దానిని బిషయమున నుండునట్టి కమిషను మహాత్మాస్వరూపు అధికారములతో మరల సమాజేతము కావలయును. కాని నదలో గ్రేటుబ్రిటను, ఫ్రాన్సు, ఇటలీవారు మేరీయుల ప్రతినిధులు మాత్రమే యుండవలయును. కమిషను కాలము ముగియునపుడంతర్భాగముసంఘము మొట్టి నెలకొల్పబడును. ఏదీయో యొక నిశ్చితమగు ఏర్పాటు జరుగువరకును వారు అప్పుడు దామ్యబులు పోలిచెడను. రైతు దామ్యబులు కావలయు చాల లోతు X 25 ఏండ్లలో ప్రభుత్వము ఏర్పాటులు చేయబడెనని.

రైతు మోసెల్లలగుర్చి ప్రత్యేకపు ఏర్పాట్లులనేకము చేయబడెనని. 1868-వ సంవత్సరపుకన్వెన్షను ఆచలలో నుండవలయును. కొన్ని మార్పులు చాలముఖ్యమైనవి చేయబడెనని నెలకొని కమిషను ప్రాధికారములతో నుండవలయును. అభ్యుత్తుని ఫ్రాన్సుకేర్పాటవలయును. మారెండుగూడ ఈకన్వెన్షనులో చేసినదనుటవలసి దాని యయిదుతరము ఆవరము. మూడు నెలలలో జర్మనీ రైతులైతన్న కొన్ని యేటినాకలను ఫ్రాన్సునకు అప్పించవలయును. ఫ్రాన్సునకు రైతు కాలవల నుపయోగించుటకు పరిపూర్ణాధికార ముండవలయును. కొన్ని విషయములలో కమిషనువారు అయిదుతర ఆవర్యము.

సరిహద్దున కావలనుండి కుడితీరమున డెట్టి కాలువలకు తగ్గివుంటును జర్మనీ పూనుకొనగూడదు. ఎవరుభాగమున ఫ్రాన్సు కొన్ని సంస్థాపనల నేర్పరచుకొనుట కని అంగీకరింపవలయును. అందులకు కొంతభృతిని గ్రహించవలయును. నది వైభాగమును కూర్చి స్వీట్జర్లందెట్టి అధికారములనే గోరవలయును. రైతుమార్జాకాలునకు కట్టరిలయు నిదియు మానవలయునదియు 25 ఏండ్లలో డెట్టియును విశ్వయించి చెప్పవలయును. డెట్టియును గరన్న మెంబువారి ఏర్పాట్లపరీకారము తమ రాష్ట్రమందుండు ప్రజేతములలో నుండు కాలువకు గుర్యములను జర్మనీ ధరింపవలయును. తక్కిన వ్యయములను వివిధరాష్ట్రములు పంచుకొనవలయును. కమిషను. వారరవరమని తోచునెడల టోయమోసెల్లి వరకును తమ అధికారమును వ్యాపింప కీయవచ్చిన జర్మను అంతుల కాటంకము చెప్పరాదు. అందులకు స్వీసు ప్రభుత్వమువారి అనుమతి ఆవరము. హంబర్గ్ డెట్టిక నానాజేతములను ఉచిత నానాజేతములకు నుపయోగించు నిమిత్తము 99 ఏండ్లవరకు జర్మను ప్రభుత్వమువారు జెకోస్లోవక్కు ప్రజాప్రభుత్వమువారు కవులను కీయవలయును.

నవ్వపరివారములు.

నవ్వపరివారములను మిత్రమండలి ఎసోసియేట్లెడ్లు గరన్న మెంబువారు నిశ్చయించెనను. తమతరపునకు తమమిత్రుల పక్షమునకు నవ్వపరివారమునకు జర్మనులు బాధ్యత వహించవలయును. జర్మనులకు ఆర్థికసంపత్తి చాలదను సంగతి మిత్రమండలి ఎసోసియేట్లెడ్లు కర్మ మెంబు వారికి తెలియును. ఈ దిగువ నుదహరించబడిన ప్రకారము పూర్తిగ నవ్వపరివారములను వనూలజేయవలయును:- (ఏ) వియోనులనుండి బొంబులకు వైచి ప్రజలను గాయపరచుచుండున కల్లవత్తుములు (బి) సముద్రతీరమున పనిచేయువారులకు కల్లవత్తుములు ఆక్రమితరాష్ట్రములందున్న పోరులకు కేట్రుపూతుకములచే కల్లవత్తుములు (సి) యుద్ధబంబులకు ఆనాదరణజేయబరలన కల్లవత్తుములు. (డి) సంధిప్రము సంతకము జేయునపుడు నిర్ణయించబడు మొత్తమును మిత్రమండలి ప్రజలకు పంచవల క్రిందను, ప్రత్యేకముగ నిగింపుటకు వలయు భృతిని ఇయ్యవలెను. (ఈ) వైదికనానాకన్వెన్షనుల గాక ఇతర అన్వితము,

(ఎఫ్) పోరులను బలాత్కారపెట్టి పనిచేయుండువలన కల్లవత్తుము.

(జి) కేట్రువులు విధించిన జరినామా మూలకముగ కల్లవత్తుము.

1882 సం॥ సంధికి భిన్నముగ జర్మనులు క్రమమందు చే డెట్టియును మిత్రమండలినుండి ధనమును అర్జునీనోక వలనకల్లవత్తుము. 11-11-1918 తరకు అయిదు మొత్తమును జర్మనులు డెట్టి అయిన కీయవలయును 1918 సం॥లో ఇయ్యవలను నవ్వపరివార నిర్ణయసంఘము వారికి నూటికి 5 చొ॥ రద్దీల సక్రమాలను (గోల్డ్లబాంకు) ఆగజేతములయును. మొత్తము జర్మనులీయవలసి సామ్య మొత్తమంతయు 1-5-1921 సం॥ క ప్రకటించబడును. ఈ మొత్తమును అంతర్భాగము నవ్వపరివార నిర్ణయసంఘమువారు నిర్ణయించెనను.

80 ఏండ్లలోపుగ ఈ సామ్యము ఈ యవలసి యుండును. ఈ నవ్వపరివార నిర్ణయసంఘమువారు అవసరమునట్టి మూడరాసు బుచ్చుకొనుట ఆపుకేయబడును. నీరికి ఆచలములకు జర్మనులు చట్టములకు అనుగుణ్య డెట్టి తోడ్పడవలయును. మిత్రమండలిని గుర్తించబడిన సామ్యము, నగలకు జర్మనులు తిరిగి యిచ్చివేయ వలయును. తక్షణము జర్మనులు 10000 లక్షల పానులెందు పంచకర్మములలో నీయవలయును. మిత్రమండలి యిచ్చబడినవో వైదిక నానా వ్యయములకు తగ్గించెడను. ఈనవ్వపరివార నిర్ణయసంఘములో యున్న డెట్టి డెట్టి గ్రేటు బ్రిటను, ఫ్రాన్సు ఇటలీ డెట్టియును ప్రతినిధులు ఒక్కొక్కరుండుండును. ఈసామ్య నియమలకు ఇతరవరు కేత్తి గలదని తెలియజేయబడు జర్మనులకు అరకాళి మాయవలయును. ఈ సంఘమువారి ప్రధాన కార్యాలయము స్టానిస్లూ నుండును. వారి సభలను వారిచే. ఈ సామ్యయిచ్చుటకు ఒకవేళ నాయాదా కావలయునని 12 నెలలు ముందుగా తెలియజేయవలయును. పూర్తిగ జర్మనులు యిచ్చనిసామ్యముకు బదులు ఈ సామ్యముకు సమానమగు వక్రములను ప్రాసియోవ్యుని ఈ సంఘమువారు కోరవచ్చును. వడ్డీలేకుండగ 1-5-1921 అభ్యుత్తు 10000 లక్షలపానుల నీయవలయును. 1921, 1926 లోపుగ నూటికి 2 క్షీ రద్దీ చొ॥ 20000 లక్షల పాను లీయవలయును. ఈ సంఘమువారు నిర్ణయించు వరకులక్షలోనై నూటికి 5 రద్దీ చొ॥ మిగిలిన అవకపు సామ్య 20000 లక్షల పానులను యిచ్చివేయవలయును.

జర్మను లీయవలసిన ఋణమునకు నూటికి 5 పానులు వడ్డీనీయవలయును. ముందు ఈ సంఘమువారు మార్పురకు ఈవడ్డీనే యిచ్చవలయును. బంగారు నీయలేనపుడు కన్యూక కము నీయవలయును. జర్మనీకు ప్రాసియోవ్యు ప్రభుత్వము సామ్యక్రిందనే లెక్కించబడును. జర్మనులు ఈ యవలసిన ఋణమునుండి తగ్గింపబడును.

వర్తకము.

యోధ్యములో ధ్వంసము జేయబడిన నాకలకు బదులుగ అతేమొస్తరు నాకలను జర్మను లీయవలయును. 1600 టన్నుల బయపుగల జర్మను వర్తకనాకలను మిత్రమండలి కీయవలయును. 16000, 1000 టన్నుల బకపుగల నాకలలో సగము నీయవలయును. వీటినిన్పుటిని ప్రాకరములముగ రెండు నెలలలో మిత్రమండలికేయ జేయవలయును. 5 ఏండ్లవరకు మిత్రమండలి యుపయోగగార్థము జర్మనులు 200,000 టన్నుల బకపునకు ఎక్కువగాని నాకలనుకట్టి యిచ్చువలెను. మిత్రమండలినుండి దీనికొని జేతములో వర్తకమున తుపయోగించుచున్న వర్తకనాకల నన్నిటిని రెండు నెలలలోపుగ మిత్రమండలికేయ జేయవలయును. ఈ ప్రకారముగ నిచ్చినను పూర్తిగాని వాటికి జర్మనులు నూటికి 20 చొ॥ జర్మను నవీ నానా దళము నీయవలయును.

విధ్వంసక ప్రజేతములు

తాము ధ్వంసముజేసిన ప్రజేతములన్నిటిని భాగుజేయుటకు జర్మనులు తమ ఆర్థిక సంపత్తింకను వినియోగించవలయును. నాకము జేసినవస్తువులకు బదులుగ జంతువులకు యంబియులను, యియ్యవలయును. పున్నె ర్యాణమునకు వలయు వస్తువులను జర్మనులకు సరిగోగా మిగిలినవాటిని మిత్రమండలి కీయవలయును.

రాక్షసిబాగు

పడేండ్లవరకు ప్రతిసానున పరాసువారికి జర్మనులు 10 ఏండ్లలోపుగ రియోరగు మొత్తమునకు యోధ్యమునకు పూర్వమున్న మొత్తమునకు గల తేడా సమానమును (రాక్షసిబాగు) యిచ్చవలయును. పూర్వసామ్యకంబుకు మొత్తముగాక ప్రతిసానున పడేండ్లవరకు పరాసువారికి 70 లక్షల టన్నుల రాక్షసి

వృత్తాంతములు

ప్రవాసమున కంబుడిన లాలా హర్ కిషన్ లాల్ బాగు ప్రయత్నముల వారల కంబుడిన ప్రజలను నుండి తిరిగి తీసికొని రావడి.

రంగూను రేలుపేటకు ఆసోసియేషను సంఘమువారు రాజేలుచట్టములు, తమకేమియు సంబంధము లేదనియు హిందూ శాసనమున జరుగు అల్లర్లకు వివాదము చూపుచున్నామనియు తీర్మానము చేసిరి.

ఈ నెల 12-వ తేదీని గొండా రాజకనయ, రాజకుమారి శ్రీవల్లభయ్యవలెగిరి జూయ్యురాజు, రానాథగారు చంద్రగారిని వివాహము జరిగెను.

"కేజరీ-హిందీ" అంగ్లో గుజరాతీ వారపత్రికయొక్క పూర్వసంపాదకులు, "హిందూ గెజెట్టు" పత్రికయొక్క పూర్వపు మేనేజరు అగు ప్రేమ చి. పి. మెనాకాగారు గత శనివారము బొంబాయిలో చనిపోయిరి.

తిరువనంతపురపు దివాను, దివాను బనాయూర్ కృష్ణుడు వాయు గారు 9-వ తేదీ యుద్ధమున మరణముచేసి గౌరవము వదిలి కొచ్చిరను మోటారుబండిపై ఆరుగంటలలో వెదలిరి. వీరు వెదలిరచారు క్రొత్త కట్టబడినది. విశేషముగా కాఫీ మున్నగువి వండించు తిరువనంతపుర జిల్లానుండి కొచ్చిరను పోయెను వ్యాపారము సాగించుటకు అధికమగు ఆరకాశీ మేర్పడినది.

రాజద్రావా తప్పిదము చేసినందులకు అరెస్టు చేయబడిన నరసింగరాజుగారి మీద పోలీసువారు తగినసాక్ష్యము ఇవ్వనందులకు, వారు విడుదలచేయబడిరి. న్యాయాధికారులు అనుపేదనందు రాజద్రావావారము ప్రయోగించినందులపై దుడ్డి దాను తిప్పి అరెస్టు, మారవాలాగార్లమీద కరాచి నలుదివిజనము చేసి పోలీసుగారు 124 యిండియన్ పిన్ కోడు సెక్షన్ ప్రకారము నేరము మోపిరి.

1915-వ సంవత్సరం డిఫెన్సు ఆఫ్ ఇండియా చట్టము 12 యొ ప్రకారము లెఫ్టెనెంట్ గవర్నరు గారు, కమిషనరులు డిప్యూటీ కమిషనరులు, పోలీసు, నూపరింట్లెండెంటులు ఆరు వందలకు రాష్ట్రములోని వారలకు తగిన కారణములేక ఎవరిని అరెస్టుచేయ కూడదనియు రాజద్రావాలును సహకారములు కొద్దిగా జరుగుచుండుటవల్ల వారియొక్క అధికారములు కొంతరకు తగ్గిలింది.

రాజేలుచట్టములు:— రాజేలుచట్టము ఆపివేయవలసినదని బొంబాయిరాజధాని సంఘమువారు ఒకవిజ్ఞప్తిపార్లమెంటువారికి పంపిరి. అందు రాజేలుచట్టము తీసివేయవలసినదనియు తేనియెడల తగుమార్పులైనను చేయవలసినదనియు రెండవజిల్లును విధించవలసినను చెప్పియున్నది. మేము దాని కలసి వచ్చిన నిర్ణయముల కంటేయో విచారముచున్నామని అంగు లిఖించియున్నది.

అఖిలభారతమిత్రవాద సమావేశముయొక్క అధ్యక్షులు మామూలముగా ప్రెస్ బిగారు తమపుత్రులు బి. ఎస్. బ్రాన్ డి గారిలోను పుట్టి చంద్రరాయగారిలోను 12-వ తేదీ రాత్రి కలకత్తానగరము విడిచి అంగ్ల శాసనమున ప్రయోగమైరి. ఇండియన్ ఆసోసియేషన్ వారిచే ఇదిగతే వీర ప్రయాణగారవారము వింతుచేయబడినది. వీరిస్నేహితుల సేవలు లైలువైపును దగ్గరకు వచ్చి సాగబడిరి.

నల్లమందు. 1912 సం. నల్లమందు ఒడంబడికను అంగీకరించని ఉత్తర కంట్లాట్ల అధికారులు (ప్రాకంట్లాట్లకు వరు) ఇప్పుడు ఒప్పుకొనవలయును. దానిని అమలులోబెట్టవలయును.

నాకారక్షకము. జర్మనురాష్ట్రములో యధేచ్ఛ క్రిమియందలి, ఆసోసియేషన్లపై మోసములు సంబంధించుచున్నవి. వీటినిగురించి కొన్ని మరణములనుబంధము చేయబడినవి. జర్మనీనగరప్రజలకు ముగ్గురములలో చేర్చుకొనబడినవి ఇవి 1928 వరకు అమలులో నుండును.

కును, మిక్కిమందలికిని మరల కొత్త పూర్వమున్న 40 ఒడంబడికలు అమలులోనికి తేబడినవి. కాని ఒక్కొక్క ఒడికలో జర్మనులు చేరుటకు ప్రత్యేకనియమములు గలవు. ముఖ్యముగా పోస్టు తెలిగిచ్చి ఒడంబడికలమీద ప్రత్యేకము నిబంధనలు విధించబడినవి. క్రొత్తరాజ్యములచే చేయబడిన ప్రత్యేక ప్ర ఏర్పాటులకు జర్మనులు తమ సమ్మతి నిచ్చి తీరవలయును. తేదియో తెలిగిచ్చి ఒడంబడికను జర్మనులు అంగీకరించవలయును. మిక్కిమందలి చేపలవడవలను మిక్కిమందలి వారే అధ్యక్షులు 5 ఏండ్లవరకు కాపాడుకొనవలయును. 1899 సం. సుధీప్రతిమ (సేమాయిసంధి)కి-వ మూత్రము ప్రకారము కల్గిన ప్రత్యేక ప్ర ఏర్పాటులకు నన్నిటిని వదలుకొనవలయును. ముఖ్యముగా వీరవావూర్ యుద్ధములో ప్రవేశించిన పిదప వనూలు చేయుచున్న బాక్సుల నవ్వవరహితులను వదలుకొనవలయును.

ప్రత్యేకరాజ్యముల సుధి. మిక్కిమందలిలో తేనె ప్రతిరాజ్యమువారును యిప్పమున్నవో అమలు సుధీప్రతిమకు విరోధముగ తేబట్టినవరకు ఆరు నెలలు ముందు తెలియజేసి జర్మనీలో తేసికొనవచ్చును. 1-8-1914 లో రుమీయా, రషియాలో తేసికొన్న సుధిని రద్దుచేసికొన వలయును. బలాత్కారముగ జర్మను ప్రజలకు (జర్మన్ సేవకులు) క్రొత్తరాజ్యములో జర్మనులు తేసికొన్న సుధీప్రకారము కలుగు లాభములను మిక్కిమందలివారు పొందువలయును. ఇదంతయు 1-8-1914 పూర్వము జరిగిన సుధీకే వర్తింతును. యుద్ధకాలమున కట్టిన రాజ్యములలో జరిగిన సుధీ ప్రకారము కల్గు లాభములనుగూడ మిక్కిమందలి పండుకొనవలయును.

యుద్ధమునకు పూర్వమున్న ఋణము. జర్మనీలో మూడు నెలలలోపుగ ఋణకర్యాన కార్యాలయములను నెలకొల్పవలయును. ప్రతిమిక్కిమందలి రాజ్యమునకు ఈవిధానమును అనుసరించి ఈ కార్యాలయములను ప్రతిస్థాపనము చేయవలయును. ఈ కార్యాలయముల ద్వారా ఋణమును పరిష్కారము గావలెను. ప్రత్యేక పరిష్కారము గూడదు. క్రొత్తపుల ఆ స్థితి పంచిపెట్టుటవలన వనూలైన సామ్యముగూడ ఈ కార్యాలయముల మూలకముగనే సరిపెట్టవలయును. ఇట్లు చేయు ప్రతిరాజ్యమువారు బాధ్యతను వహించవలయును. ఋణములకు మిక్కిమందలి శాసనములో చెల్లించు యగు దృక్పథముగ నీయవలయును.

క్రొత్తపుల ఆ స్థితి. ప్రత్యేక ప్ర యుద్ధనిబంధనల ప్రకారము మిక్కిమందలి శాసనములందు జర్మనీలోని క్రొత్తపుల ఆ స్థితి పరిష్కారము చేసిన చర్య దృఢపంచబడినది. మిక్కిమందలి ప్రజలకు నష్టపరిహారముల నిచ్చిన ఇది అంగీకృతమగును. జర్మను ప్రజలకు మరలా రావలసిన జర్మనులే యిచ్చుకొనవలయును. జర్మనీలో పరిశీలనము పరిష్కారమును ఆ ప్రత్యేక పరిష్కారము. మిక్కిమందలి ఆ స్థితి మిక్కిమందలికి ఇదివరకు తీర్మాన మైనట్టిదియు తిరిగి యిచ్చివేయవలయును. జర్మనీలో క్వరహరము తేసికొనుటకు తగిన ఏర్పాటులు గావించబడినవి. తిరిగి ఇచ్చివేయబడిన ఆ స్థితి కాపాడుటకు నిబంధనలు చేయబడినవి. ఇట్లు విక్రయించిన ఆ స్థితిని పోగొయిన సామ్య (యుద్ధమునకు పూర్వమును, తరువాతను) జర్మనుల లెక్కలలో జరుకట్టవలయును.

కంట్రాక్టులు. యుద్ధమునకు పూర్వము మిక్కిమందలి ప్రజలకును జర్మను ప్రజలకును గల కంట్రాక్టులు రద్దుచేయబడవలయును. ఇది యేతేదీ నుండి వీరు క్రొత్తపులయొక్క అప్పటినుండి వర్తింతును. ఈవిషయమై కొన్ని విషయాలపై గలవు. యునైటెడ్డు స్టేట్సు, బ్రెజిల్ జపానులకు యుద్ధమునకు పూర్వపు కంట్రాక్టులు అనువర్తింపవు. వీరిమధ్యమున గట్టినవన్న యుద్ధము కలన నిప్పుడు వీరకంట్రాక్టులు రద్దుగా నేరవు. చావుభీములు గూడ రద్దుగా జాలవు. ఈ విషయముల నన్నిటిని నిర్ణయించుటకు న్యాయస్థానములు ఏర్పడును ఇందులో రెండు ప్రభుత్వముల ప్రతినిధులు యందురు. ఈ సంఘమువారు సుధీ తేదికి పూర్వమున్న కంట్రాక్టులకు తరిష్కరించెదరు. మిక్కిమందలి గాని ఆసోసియేషన్లు, కట్టిన ప్రత్యేక ప్ర యుద్ధములకు జెందనివో వైసజేప్పింటుల తేయవచ్చును.

పార్లమెంటు కాన్ఫరెన్స్. పార్లమెంటు సారకర్త కళకాలకు సంబంధించిన ఆ స్థితికి గల హక్కులకు మరల ఏర్పాటుపడినవి. కాని కొన్ని నిబంధనలు ఏర్పాటుపడినవి. ఈ నిబంధనల నన్నిటిని సెనెట్టుకు తీసుకొని పోవలసివచ్చినది. యుద్ధమునకు పూర్వమున్న లై సెన్సులు రద్దు గావలయును. వీరికిగూడ కొన్ని మరలు విధింపబడినవి.

బొగ్గును, బ్రెజిల్ యొక్క 80 లక్షల టన్నుల రాక్షసిబొగ్గును 1919-1920, 1928-24 వరకు 4 1/2 మిలియనుటన్నులును, 8 1/2 మిలియనుటన్నుల రాక్షసిబొగ్గును (మిలియనుటగా 10 లక్షలు) ఇటలీవారికి సంధికాలమున నిర్ణయించబడుటకు కేయకుల రాణు. జర్మను తరిగియలకు అధ్యంతరముగ నున్నవని లోచి గట్టకు నవ్వవరహితులనుగూడ రద్దుచేయవచ్చును లెవావాయిదా చేయవచ్చును.

రంగువరకులు. సంధి అమలులోనికి వచ్చినప్పటినుండి నూటికి 50 చొప్పు రంగువరకులను మిక్కిమందలి కేయకులయను.

అధిక విషయములు. జర్మను రాష్ట్రములను ప్రయోగిస్తూ వారు జర్మనులకు యుద్ధమునకు పూర్వమున్న ఋణములనుగూడ పండుకొనవలయును. ఈ ఋణము నష్టపరిహార నిర్ణయసంఘము వారిచే నిర్ణయించబడును. జర్మనులచే యిచ్చివేయబడిన రాష్ట్రముల అవాదములను యుద్ధమునకు పూర్వము 3 సంవత్సరములకు చెల్లిన ఋణము అవాదములపట్టి ఋణము వంచిపెట్టబడును. 1871 సం. లో కొన్ని మరలు ప్రకారము అల్సేసులోలైన ప్రాంతముండి విడిచివేయబడినది. అప్పుడు జరగుట ఋణమును పండుకొనుటకు జర్మనులు నిరాకరించిరి. కాన ప్రాంతమువారు యుద్ధమునకు పూర్వము జర్మనులకున్న ఋణమును పండుకొనరు. పోలండువారుగూడ జర్మను ఋణమును పండుకొనరు. జర్మనులచే యిచ్చివేయబడిన రాష్ట్రములకులెన్న జర్మను ప్రభుత్వము వారి ఆ స్థితి జర్మను లీ య కల నీ న ను నవ్వవరహితులను క్రింద జరుకట్టకొనినవి. కాని అల్సేసులోలైన లో నవ్వ ఆ స్థితి యూత్రము ఇట్లు చేయబడెను. మ్యాండేటరీ పర్యవసార (సంకీర్తక శాసనము) జర్మను ఋణములను పొల్లనరు. అంతేగాక జర్మను ప్రభుత్వమువారి ఆ స్థితిగూడ వారిపేర జరుకట్టబడకాలదు. వీటిని, బంతుల క్వరహరములందు పోలినిధ్యమును, కమిషను లెదతర అంతర్జాతీయ అధికనిర్ణయములందు జర్మనులు తమ హక్కులను వదలుకొనవలయును.

సుంకములు. ప్రత్యేకముగా గాని పోలీసుగా గాని జర్మనులు మిక్కిమందలి శాసనముల ప్రకారముగాని ఎస్సోసియేషన్ల శాసనముల ప్రకారముగాని విరోధముగ కప్పిసల్పరాదు. ఈ నియమములు 25 ఏండ్లవరకు అమలులో నుండును. సర్వశాసనములకు సంఘమువారు మరల మార్పువరకు ఇటులనే యుండును. అల్సేసులోలైన స్థలకప్పంబర్లు, పోలండున కిచ్చివేసిన జర్మను రాష్ట్రములలో పండు ఈ కప్ప యిచ్చుట బి దా ర్థములను జర్మనీలోనికి సుంకములు చేయవలసివచ్చును. ప్రభుత్వమున మిక్కిమందలి సరకులకు వర్తింతు జర్మను దిగుమతి సుంకములు 1914 సంవత్సరపు ఫిరలకంటే ఎక్కువగా నుండరాదు. మిక్కిమందలి కందరమును నిన్నుకొనకముగ వర్తించిన జర్మనులు తమసుంకములను 5 శాతంపైవలసివచ్చింపవచ్చును. ఈ నిబంధనలు 2 1/2 సంవత్సరములవరకు అమలులో నుండును. ఆక్రమిత ప్రదేశముల యందు ప్రత్యేకముగా సుంకములు అధికారమును వహించు అధికారము అవసరమగుచో కొంతమంది కేయకులును, అయిండేవరకు జర్మనీలో మిక్కిమందలి వర్తక వ్యాపకుల జాతీయ అధికారులు స్వేచ్ఛ గా వలవలయును. ఈ విధులకై ఈ మరలును జరుగుచునేయుండును. సర్వశాసనములకు సంఘమువారు మార్పుచేయవలసి ఈ ఏర్పాటు యధాప్రకారము జరగవలసివచ్చెను. సుంకముల విషయమున ఎట్టి స్వేచ్ఛాకాతీయ అధికరణ జావలదునో అట్టి అధికరణ చేయవలసినవరకు, సమగ్ర తీర్మానల వర్తకమునకు జావవలయును.

అశాస్త్రముగు పోటీతీరుండగ మిక్కిమందలి వర్తకమును జర్మనులు కాపాడవలయును. ముఖ్యముగ తవ్వకు గుర్తులను ఈ సందర్భానికి అడ్డవలయును. ఎక్కడ పుట్టి నదో జూడవలయును.

ప్రజల ఆదరణ. యుద్ధమునకు పూర్వము తేనె నిబంధనలను మిక్కిమందలి రాజ్యపు ప్రజలమీదగాని వారి ఆ స్థితిమీదగాని నిబంధనలను జర్మనులు విధించరాదు. ఇవి ముగళ తమ ప్రజలమీద విధించవలసి వచ్చుట ను నిబంధనలను వీరిపై చేయరాదు. వీరే తేనియలకు వర్తించని వత్తులమీద నిబంధనలను నియమించరాదు. ఈవరకులు 5 ఏండ్లవరకును అమలులో నుండును. మిక్కిమందలి రాజ్యములో చేరిన జర్మనులపై జర్మనులకు అధికారముండకూడదు. జర్మనుల

ఆంధ్రదేశవార్తలు

(౧)

కలితల శ్రీ ఆంధ్రభారతీనిలయ పంచమవార్షికోత్సవమును, ప్రభుత్వ కలితల రాచరీతి సంఘముల వార్షికోత్సవమును ఈనెల 25-న తేదీ (ఆదివారమునాన) ఏలూరు వార్తశ్రవణము, మద్రాసుకానననిర్వాహనధ్యక్షులును అను దగ్గిరాల తేజశ్రాణుగారి అధికరణముక్రింద జరుపబడును.

శ్రీకామాక్షి మల్లేశ్వర బ్రాహ్మణ అన్నదానసమాజము, జన్మ వాడ:-1919 నం. మే నెల 27, 28, 29, 30 తేదీలకు సరి అయిన సిద్ధాంతి కామ సంవత్సర వైఖరి బహుళ త్రయోదశి, చతుర్దశి, అమావాస్య, శ్రవణపక్ష పాడ్యమిలలో బలలో నందిశన, రథోత్సవ, కళ్యాణోత్సవములు ఆ కోణాలలో శంకర్పణము జరుపబడును.

కడపజిల్లాలోని అనంతవర్మ దివానుబహదూరు క నూర్జాహరాదులమూర్తిగారి యభ్యుత్థరక్రింద కాకినాడ మునిసిపల్ కాన్సెలెషనరు ఒకసభకు జరిపిరి. అందు గోదావరీజిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు పంపిన రౌలెట్టువిషయమున కనగొనుటకు కాన్సెలెషనరు ఆలోచించి అత్యవసరమైనట్టి పరిస్థితి ఏర్పడినప్పుడు తక్షణముగా దండెకాననులు చాలా నయినా వాపున అట్టియను ఆశీర్వాదములను దనియు నుడిపిరి.

గంటామండలసభలు:- ఈ మే నెల 18, 19, 20 తేదీలలో గంటామండలసభలు ము. పోతాపాడ వేంకటేశ్వర్లు మంతులుగారి అధికరణముక్రింద, జిల్లా పారిశ్రామికసభ ము. శ్రీపాది గోపాలకృష్ణమృంతులుగారి యాజమాన్యముక్రిందను, ము. అయ్యగారి వెంకటసుబ్బారావు మంతులుగారి అధ్యక్షతక్రింద సంఘ సంస్కరణ సభయను బాంధ్రగ్రామములలో జరుగజన్తువి.

తృతీయ ఆంధ్రవిద్యార్థి మహాసభ:- వై సభ సెల్యూరు పురమండలమున మే నెల 24, 25 తేదీలకు బడులుగా 28, 24 తేదీలలో పురాణం నాగభూషణముగారి అధికరణము క్రింద జరుగును. ప్రతినిధుల రుసుము రు 1-0-0. తత్సభకు రాగోరు విద్యార్థి ప్రతినిధులందరు 20 తేదీకి ముందుగా క్రింద నమోదు కరచిన కార్యదర్శులకు బంపగోరుచున్నాము. అనంతవారాయణయ్య, తృతీయ ఆంధ్రవిద్యార్థి మహాసభ కార్యదర్శి.

విచారణ జరగజోరుట:- నిన్న కలకత్తా ప్రాజెక్టు నందు న్యాయమూర్తులు వావెల్లిస్టి, మాదాగార్లు ఈమధ్య జరిగిన కలకత్తా అల్లరులలో పోలీసు సాక్షంట్టు కాక్టేబిలిక్రితంజనసింగును ఈపాకిలో కాల్చికండులకుగాను, సాక్షంట్టు మీద తగిన చర్యను రెండవ ప్రెసిడెంట్ మేజిస్ట్రేటుగారు వెంటనే తీసికొన యుక్త న్యాయాధికారి శాఖాపించుచు నొక యుక్తతవును పాలించిరి. రెండవ మేజిస్ట్రేటుగారు కేసును విచారణ చేయుటకు నమ్మించిరి.

ఈ నెల 1 తేదీని రాజమండ్రి కాపురంబులు బుక్కా ప్రభులు ఆటల నూరయ్యగారు, స్వర్ణస్థలై. ఆయన కుమారుడు సత్యనారాయణమూర్తిగారు తండ్రిగారి కర్మదినములు ఆయన రేదనంతరము వీధిసాదలుకు కుంటివాండ్లకు గుడ్డివాండ్లకు నుమారు 2500 మంది జనులకు సంకుష్టిగా భోజనము పెట్టించినారు. ఈ కలకత్తానెలలో సత్యనారాయణమూర్తిగారు యంత ఉదారభావము చూపినందుకు మా పురజనులు అందరు మిక్కిలి సంతసించుచున్నారు. అని యొకరు వ్రాయుచున్నారు.

9-న తేదీన తిరిగి నూర్జాహరాదుల మరీక్షచేసిన తరువాత కాకినాడ కాలేజీ ప్రెసిసిపాలుగారు మరీక్షకులందరు ఆకోజున సాక్షంక్రిం 6-15 గంటలకు సభ గానించుటకు రావలసినదని చెప్పి ఆసభామధ్యమున వారు ఇట్లు చెప్పుచున్నారు. (ఆ ప్రెసిసిపాలుగారు ఆంగ్లేయభాషాపరీక్షకును) ఈ పరీక్ష తిరిగి పెట్టుట చాల అవసరముగా నున్నది. అంత వాడు ఈపరీక్షప్రశ్నములు తెలియుటకు కారణమేమిని విచారించునాగిరి. అదిగాక మానెలలో జరిగిన పరీక్షయందు 16 గురు కాలేజీ పిల్లకాయలు ప్రైవేటుగా పరీక్ష చేయబడినట్లును అసంగతి యిప్పుడు విచారణలో నున్న దనియు ప్రెసిసిపాలుగారికి తెలిసినదని చెప్పుచున్నారు.

కాకినాడ గ్రామ మధ్యమున నున్న సంతచెరువు నుమారు ముప్పదిసంతకర్మములనుంచి మరమ్మతు లేక అందలి నీరు కలిసబట్టి అకారోగ్య భూయాప్తమై యున్నందున దానిమట్టు క్రిక్కులనున్న జనులు యావన్నీయి మునిసిపాలిటీవారికి మహా జర్రీ నిమగ్నగా నడచు కలిసబట్టి కలుగు దయకలిగి సంత చెరువుకు పూర్తిగా నెండకట్టి బురద కన్నెరాలకు కలిసింది మరమ్మతు చేయుటకు కాంక్షను చేసినట్లు విని ప్రభావాంధితముల నెలవేర్చిన మునిసిపాలిటీవారికి ఆనేక కందరము లని యొకరు వ్రాయుచున్నారు.

రైల్వేకర్మములు:- వర్తమానం యుద్ధ కారణమువల్ల పూర్తి రైలుస్టేషనులో వర్జిలు పడు ఆకస్థ వ్రాయుకరము కాదు ఒకవస్తువు పారిమిద్యారాగాని లగేజిద్యారాగాని వంపెదమన్న యీ వస్తువులు యెక్కుకొనుటకు పీటలేదు. అని మొదలయిన కర్మములు పెట్టి అటుపిమ్మట యెంతవస్తువును అయినను రు 2-0-0 గాని రు 3-0-0 గాని దొంగిలి ప్యాకు యెంతో కష్టముచేసి వ్రాసి యిస్తురు. ఇంకొకప్పుడు మిక్కిలి అన్యాయము జిక్కిలి తీసుకొనునపుడు పడు కష్టము యంత అని వ్రాయుటకు పీట కాకున్నది. వర్జిలు యందు పూర్ణమైన దయవుంది యీ యిక్కటలు రయిలు వారు తొలగింతురు గాక అని యొకరు వ్రాయుచున్నారు.

ఆంధ్రోద్యమాభి మాచులు శేఖరరాజేంద్రులు, విద్యా వైకార్యులు పురపీఠుల నుపన్యాసము లిచ్చుచు, ప్రతికలకు వ్యాసములు వ్రాయుచు గాలముం గడపుచున్నారు. కాని కలెలయందు ప్రచారముచేసి ప్రసంగ కరీకులం దెప్పున రెవరును లేరు. ఉన్నత చెంగలపట్టుజిల్లాలో చేరిన తాలూకాలయందుంచి ఆంధ్ర గ్రామములవై దయ యించి తిరిగి తెలియజేయుచు రెవరును గప్పలేదు. శేఖరరాజేంద్రులారా! కలెలలోనివారు మరు మేభివృద్ధిలోనికి వచ్చి మీకు నోద్యదతనన్న విద్యావిషయమై చర్చించుచు పాత కాలల నెలకొల్పి పత్రికా వరకాలయముల కేర్పరచి బాష, రాజకీయ, జ్ఞానాభివృద్ధిని కలుగజేయువలయునని, మా వెంకటకృష్ణ శర్మగారు బుచ్చిరెడ్డిపాళెం నుండి వ్రాయుచున్నారు.

రైల్వే ప్రయాణికుల కష్టములు:- రైల్వేస్టేషనులయందు దలి యిక్కటలును చెప్ప కక్యముకాదు. జిక్కిల్లు ఇచ్చు వారు పార్సెలుచేయించువారు సామాన్యముగా తడవకు కొన్ని రూపాయల ప్రకారమైనను సంపాదించగలరు. పాపలాజిక్కిట్టునకుగాను రూపాయలన్నియెడల వామకు వచ్చునది రెండులేక మూడవలే. ఏమిడియని యడిగినయెడల చిల్లరలేదని నిలబెట్టుదురు. బండిచచ్చి కలెలలో పురుషులనుకు కూడ చిల్లరనియ్యకలెలకష్టము చేయుచుండుటచే అతితీవ్రతముగా కలెలకలెలయన్న ఆకలియాడికునిగతియేమియో స్వాధనమునగాని తెలియదు. నష్టమైన మొత్తమునకు లిలోదకమును వదలుకొని కూడ ఒక్కొక్కప్పుడు కెట్టుకు కట్టించును. ఈ ప్రకారముగా నెండటి ప్రజల కంకటి నష్టము కలుగుచున్నదియు రైల్వే అధికారులు యూహించి ప్రయాణికుల యిక్కటలును బాపి నుఖప్రయాణికులుగా చేయుచురగాక యని కోరుచున్నాము అని యొక ప్రయాణికుడు వ్రాయుచున్నాడు.

గంటామండల పైకెగ్గి గ్రామములో ఈనెల 6-న తేదీన తాలూకా మేజిస్ట్రేటువారును మాతాలూకా సబ్ యిక్సెక్యూరుగారును మా పురపాలకసంఘాధ్యక్షులుగారును ఈ గ్రామములో ధాన్యం కర్తము చేయుచున్న సామాకారులను పిలిపించి ధాన్యం రూపాయకి ఆయన కుంచములు అమ్మనలసినదని హితభోధచేసిరి. అట్లుజరగజోవుటకులన వారు ధాన్యపు కొట్లన్నిటికిని నీలుచేయించిరి. మా గ్రామములో యున్న కర్తములు తయిగ్రామములో నున్న ప్రజలకు ధాన్యం అమ్మనూడదని ఆజ్ఞాపించినారు. ఈకోజున రమారమి కేయియంది ప్రజ ఈ గ్రామములోని ప్రతియ, ఇతర గ్రామములలోని ప్రజలు, వచ్చి తాకిలువారివారి యింటివద్దగూర్చుండిరి. వారికి ధాన్యం ఖరీదుకు యిప్పించుచుని మొరలికుయండిరి. అప్పటికి వారికి ధాన్యం దొరకలేదు. ఈ గ్రామములో నున్న కర్తలందరును సమావేశముయ రూపాయి 1-కి 4 కుంచాలప్రాప్తిని అమ్మటకు తీర్మానించిరిని తెలిసినది. ఇట్లు తీర్మానించి నప్పటికిని ప్రజలకు ధాన్యందొరకలేదు గాని అధికారులవల్లదుర్భాగము మూత్రము దొరకని అని యొకరు వ్రాయుచున్నారు.

నక కృష్ణగోవిందగుప్త గారు ఇందిరాస్థిమరుసంకుక్రవారమునాడు ఇంగ్లండునకు వెళ్లిరి.

మెయిమెయోలో వర్షా లెప్పి నెంటు గవర్నరువారి సరికి ఆనరలియ జమాలాగారు పోటించిని నిచ్చిరి.

"కలితవారు సమాచార" వార పత్రికాధికరణమును సంపాదకులు నరు లాలు కలరామభట్టి, రవాలాగార్లు, ద్రోహమునకుగాను అరెస్టుచేయబడిరి. రాజకోట సంస్థానము వారు. వీరికి 10 వత్సరముల కఠినకర్మను విధించిరి.

ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనము:- ఆంగ్లేయ ప్రెమానికులు ఆఫ్ఘనిస్తానుములోని డక్కా యందు 6-6 తేదీన గొప్పపనులను చేసిరి. (పాదుకార్లు ముట్టడి చేసిరి. డక్కా వద్దనున్న సేనాధిపతి నాయులు నీలరు జలాలాబాదుగారికి దెబ్బలు తగిలినవి. బాంబులు వర్షధారగ ప్రెమానికులు కురిపించిరి. డక్కానుండి అందరును వెళ్లిపోయిరి. ఆఫ్ఘనులైనవారు కొన్ని వద్దినవి. అన్ని సరిపాడులలో కాంతము నెలకొల్పబడినది.

పంజాబి అల్లరులు:- లాహోరు ఆయురసరములందు అల్లరు లేమియు లేవు. వీరిసపురము నందు అంగకృష్ణమునీ నందులకు అసమ్మతి చూపుచు, కాలెట్టు చట్టముల నిరసించుచు నొక సభచేయబడినది. వీరిసపురమునందు కలెలకొట్టు తట్టుక భగలకు అమ్మచున్నారు. వీరెల్ల వీనిని కొనుచు కలెన్ని కచ్చేరియందు నోట్లకు ధనము పుచ్చుకొనుచున్నారు. అయురసరమునందు ధనాగారము నందలి వస్తువుల స్వాధీనము నరయకొనినా రని ఏమిగురిని విచారణ చేసి కఠినకర్మలను విధించిరి.

కొప్పరపు సోదరకవులు:- కొప్పరపు సోదరకవి గ్రామములు మా తిలుకుపురంబునకు విచ్చేసి నూతనముగా నిర్మించబడిన, హార్డింగ్ లకు పురధనమున నొకమహాసభ యందు పెమ్మరాజు సీతారామయ్యగారి యాగాన నాధిపత్యమున తమ ఆకురచనా ప్రభావమును ప్రకటించిరి. అగ్రాస నాధిపతిగారు, ఒకక్రొత్తకథను కల్పించి అప్పడే వినిపించి, పద్యముఖముగ నూర్చుదని కవివరులం గోరిరి. వారాకథనము కొని నుమారు ఒకగంటన్నర కాలములో సభ్యజనానందకరముగ మూడువందల పద్యములతో గ్రంథము రచియించిరి. మంతి రావు వేంకటరత్నంపంతులుగారు, సభాజనమృత మును "కల్పిత కథారచనా ధురీణ" అను బిరుదముతో నమ్మించ బడిన నువర్ణ పతక మా కవివరుల కిచ్చెద మని హృదయానుబద పూర్వకాభిప్రాయమును వెల్లడించిరి. అని యొక విలేఖరి వ్రాయుచున్నారు.

హంగేరిలోని మిత్రమండలి సాంఘికవాదులు భయపెట్టుట. జనరలు బెరుగ్గి లాటుగారి ప్రకటనము. బెర్లిన్, ఏప్రిల్ 27:- సాంఘికవాదులకు ప్రసిద్ధ నగరవాసులను వందలకొలది ఆరెస్టుచేసినదయు, హంగేరియనులు, మిత్రమండలివారును హంగేరిలో ప్రవేశించినయెడల వీరు చంపబడుదురనియు నిశ్చయపరచెను.

జనరలు బెర్గి లాటుగారు సామూహము చాటుకద్ద మిక్కిమండలి నైస్యములు హంగేరిని ఆక్రమించి, కాంతిసెల కొల్పనని ప్రకటించిరి.

ప్రభుత్వమువారిపై సాంఘిక వాదులకట్టు ప్రభుత్వమువారిపై సాంఘికవాదులు విస్తీర్ణమైనట్లు ను పన్నిరి. ఈకుట్రను ప్రభుత్వమువారు కనుగొనుటచేతప్రభుత్వనైస్యములు పదివత్సరములకు ఆక్రమించెనని న్యూరంబిల్లు కంత్రివార్తలన తెలియచున్నది. ప్రభుత్వమువారిని నికో దించినప్పుడు చాక్లరు కిమిట్టు సాంఘికవాదుల నాయకులను చంపబడిన. మరి ఇద్దరు సాంఘికవాదనాయకులు అరెస్టు కాబడిరి.

హంగేరిలోని నైస్యము. లండను, మే 7:- హంగేరియనుల నైస్యములో నెల్ల అభివృద్ధి అగుచున్నదనియు, 28,000 మంది మార్కెటు ఆయుధములతో నుండిరియు రూటరు తండ్రివార్త తెల్పుచున్నది.

The Peace Treaty.

Handed to Germans.

The following is a continuation of the Peace Treaty:—

Contracts.

Pre-war contracts between Allied Nationals and German nationals are in general cancelled as from the date at which the parties became enemies. Exception is made in the case of agreements for the transfer of real or personal property where the property therein had already passed, leases of land and houses, contracts of mortgage, pledge, or lien, mining concessions, contracts with Governments and public bodies and insurance contracts. In regard to the last named class of contracts detailed provision is made as indicated below. Powers are reserved for the maintenance of the contracts, the execution of which is regarded by an Allied State as in the general interest subject, if necessary, to payment of equitable compensation to be fixed by a mixed arbitral tribunal, having regard to constitutional difficulties, in the case of the United States of America, Brazil and Japan. These countries are excepted from the provisions relating to pre-war contracts. Fire insurance contracts are not considered dissolved by the war, even if premiums have not been paid, but lapse at the date of the first annual premium falling due three months after peace. Life insurance contracts are not dissolved merely by reason of the war, but where they have lapsed the surrender value may be claimed, or if the lapse was due to the payment of premiums being prevented by the enforcement of the measures of the war, the contract may be restored on payment of premiums with interest. Marine insurance contracts are dissolved by the outbreak of the war, except where risk has already attached. Where the same risk was again insured against after the war had begun, the new policy to be considered as substituted for the old. When risk had not attached at the outbreak of the war, the premiums paid are recoverable. Insurance treaties are abrogated unless invasion has made it impossible for re-insured to find another re-insurer. Any Allied or Associated Power, however, may cancel all life insurance contracts running between its nationals and a German insurance or re-insurance company, the latter being obliged to hand over a proportion of its assets attributable to such policies. A mixed arbitral tribunal is to be established between each of the Allies and Germany consisting of one member appointed by each of the two Governments and a president to be chosen, failing an agreement, by the Council of the League of Nations, or until this is set up, by the present President of the Swiss Federal Council. This tribunal is to decide all disputes relating to the contracts made before the date of the treaty of peace between Nationals of Allied States and German Nationals insofar as they do not fall within the jurisdiction of Allied or Associated or neutral Courts.

Industrial Property.

Rights in industrial, literary and artistic property are re-established, but subject, in the case of German owned rights, to the effect of the special war measures of the Allies. The right of imposing on Germany patents and copyrights conditions in the public interest, or to secure the fulfilment of German obligations is reserved. Extensions of time are given for the accomplishment of formalities for the working of patents and for securing rights under international Conventions except as between the United States of America and Germany. Pre-war licenses are cancelled subject to the right of the old licensee to demand a new license on terms to be specially settled and except as between the same countries, the right to sue for infringement committed during the war is not recognised.

Opium.

The high contracting Powers, who have not signed or ratified the Opium Convention of 1912 agree to bring it into force.

Aerial Navigation.

The aircraft of the Allied and all Associated Powers shall have full liberty of passage and landing over and in German territory, equal treatment with places as to the use of German aerodromes and with the most favoured nation places as to internal commercial traffic in Germany. Germany agrees to accept Allied certificates of nationality, airworthiness, or competency, and licenses, and to apply the Convention relative to aerial navigation concluded between the Allies and Associated Powers to her own aircraft over her own territory. These rules apply until 1923 unless Germany has since been admitted to the League of Nations or to the above Convention.

Ports, Waterways and Railways.

Germany is required to grant freedom of transit and full national treatment to persons, goods, vessels, rolling stock, etc., etc., coming from or going to an Allied or Associated State and passing in transit through German territories. Goods in transit are to be free of customs duties. The rates of transport are to be reasonable and no charges for facilities are to depend, directly or indirectly, on the flag of the vessel. Provisions are made against discrimination by the control of transmigration traffic and all kinds of indirect discrimination are prohibited. International transport is to be expedited, particularly for perishable goods. There is to be no discrimination in transport charges and facilities against Allied ports. Free zones in German ports are to be maintained and adequate facilities are to be provided for trade requirements without distinction of nationality. Only certain limited charges are permissible in the free ports. The Elbe from the junction of the Valtava, the Moldau and Valtava below Prague, the Duer from its confluence with the Oppa, the Gienon below Nodre, and the Danube below Uim are declared international together with portions of their affluents. The nationals' property, and flags of all States are to be treated on a footing of perfect equality with the subjects, etc., on the riparian States and various conditions are imposed to ensure facilities and reasonable charges and the maintenance of navigation under the supervision of the League of Nations and of the International Commissions. These are to meet in the near future to prepare projects for the revision of existing agreements which are temporarily to remain in force. Germany is to hand over within three months

from notification, a proportion of its river-shipping, tugs, and material. In the case of the Danube, the former Commission is to resume its pre war powers, but only Great Britain, France, Italy and Rumania are to be represented on it. From the point where the competence of the Commission ceases, an international commission is to be appointed to administer the whole of the Upper Danube until a definite statute is arrived at. Provision is also made for a deep draught Rhine-Danube canal, should it be decided to construct it within twenty-five years.

The Rhine and Moselle from the subject of a special series of clauses. The Convention of 1868 is in general, to remain in force with important modifications. The expanded central commission is to sit at Strassbourg, France to name the President. As Holland is party to this Convention, the modifications are subject to her assent. Within three months Germany is to hand over to France a proportion of the tugs and river shipping from the Rhine harbours or shares in German Navigation Companies, a proportion of the buildings, tugs, etc., owned by Germans in Rotterdam Harbour on the 1st August, 1914 or shares in such concerns is similarly to be handed over. France is to have full rights all along her own frontier to use water from the Rhine for canals, etc., and to carry out works for driving motive power subject to certain payments and to the consent of the Commission.

Germany is to undertake to make no canals on the right bank opposite the frontier and to grant France certain privileges on the right bank for the establishment of certain engineering works, subject to the payment of compensation. Switzerland is also entitled to demand similar rights for the upper part of the river. If within 25 years Belgium decides to construct a Rhine-Meuse canal, the German Government is bound to construct such parts of it as fall within German territory according to the plans drawn up by the Belgian Government, the expenses to be divided among the various States. Germany is to make no objection to the Commission extending its jurisdiction if desired to the Lower Moselle with the consent of the Swiss Government and to lateral canals and waterways which may be constructed to improve navigation. The German Government is to lease to the Czechoslovak Republic for 99 years areas in the harbours of Hamburg and Stettin as free zones.

Railways.

Railway clauses provide that goods consigned from or to Allied States, to or from Germany or in transit through Germany are entitled generally to the most favourable conditions available. Certain railway tariff questions are dealt with. When a new railway Convention has replaced the Berne Convention of 1890 it will be binding on Germany. In the meantime, she is to follow the Berne Convention. Germany is to co-operate in the establishment of passenger and luggage services with direct booking between Allied States over her territory under favourable conditions, as well as emigrant train services. Germany is to fit her rolling-stock with apparatus allowing of its being incorporated in Allied goods train and "vice versa" without interfering with the break system. Provision is made for the handing over of installations of lines in the transferred territory and of an equitable proportion of the rolling-stock for use therein. Commissions are to settle the working of lines, linking up of two parts of one country and crossing another, or branches of lines passing from one country to another. In the absence of particular agreements, Germany is to allow such lines to be built or improved as may be necessary to ensure good services between one Allied State and another if called upon to do so within 25 years with the concurrence of the League of Nations, the Allied States concerned paying the cost. Germany is to agree, at the request of the Swiss and Italian Governments to a denunciation of the 1909 Convention, as to the St. Gothard route, as a temporary arrangement Germany is to execute instructions given in the name of the Allies as to the transport of troops, material, munitions, etc. Transport for the re-occupation of certain regions and the re-establishment of normal transport, postal and telegraphic service. Finally, Germany is to agree to subscribe to any general conventions regarding the international regime of transit, waterways, ports, or railways, which may be concluded by the Allies with the approval of the League of Nations within five years. Differences are to be settled by the League of Nations. Certain specified articles, for example those providing for equal treatment in the matters of transit and transport, are subject to revision by the League of Nations after five years. Failing revision they will only continue in force in relation to any Allied State which grants reciprocal treatment.

Kiel Canal.

The Kiel Canal is to remain free and open to ships of war and merchant shipping of all nations at peace with Germany. The subjects, goods, and ships of all States are to be treated on terms of equality in the use of the canal and charges are to be limited to those necessary for the upkeep and improvement of the canal for which Germany is to be responsible. In cases of the violations of these provisions or disagreement as to the States, those concerned may appeal to the jurisdiction established by the League of Nations and may demand the appointment of an International Commission.

Guarantees.

Western Europe.

A Guarantee for the Execution of the Treaty.

German territory to the west of the Rhine, together with bridge heads, will be occupied by the Allies and Associated troops for fifteen years. If the conditions are faithfully carried out by Germany certain districts, including the bridgehead of Cologne, will be evacuated at the expiration of five years. Certain other districts, including the bridge head of Coblenz, will be evacuated after ten years, and the remainder, including the Bridgehead of Mainz, will be evacuated after fifteen years. In case the Inter-Allied Reparation Committee finds that Germany has failed to observe the whole or part of her obligations either during occupation or after the fifteen years have expired, the whole or part of the areas specified will be reoccupied immediately. If before the expiration of fifteen years Germany complies with all undertakings resulting from the present treaty the occupying forces will be withdrawn immediately.

Eastern Europe.

Similarly, all German troops at present in territories to the East of the new frontier shall return as soon as the Allies think the moment suitable. They are to abstain from all requisitions, etc., and are in no way to interfere with such measures for national defence as may be adopted by the provisional Governments concerned.

Occupation of Territory.

All questions regarding occupation not provided for by the treaty will be regulated by a subsequent Convention or Conventions which will have similar force and effect.

Treaty presented to Germans.

M. Clemenceau's Stern Speech.

PARIS:—Havas Agency states:—The ceremony of presenting the Preliminary peace Treaty to the German delegates at Versailles occupied 58 minutes, all the Powers at war with Germany being represented. M. Clemenceau presided and delivered a stern speech, in which he said: "The time has come when we must settle our account. You have asked for peace, we are ready to give you peace. This second treaty of Versailles has cost us too much for us not to be entitled to exact by all the means in our power the guarantees and satisfactions which we think necessary."

The Meeting.

VERSAILLES:—The meeting of the Allied and German delegates for the representation of the Peace terms opened at 8 o'clock. The actual presentation was made a few minutes later, and the meeting terminated at 3.50.

Britain, France, and U.S.A.

A Defensive Alliance.]

LONDON, May 7. The "Echo de Paris" states that M. Clemenceau, Mr. Lloyd George and Dr. Wilson met this morning to give a final form to the additional treaty between France, Britain and United States involving additional guarantees for the security of France and safeguarding the treaty of peace.

An Official Announcement.

PARIS:—It is officially announced that as a supplementary to the securities in the Peace treaty, President Wilson has pledged himself to propose to the Senate, and Mr. Lloyd George has pledged himself to propose to Parliament, an engagement, subject to the approval of the Council of the League of Nations, to go immediately to the assistance of France in the event of an unprovoked attack by Germany.

Federal Home Rule.

Unionist Minister Favours Proposal.

LONDON, May 7. At a meeting of Commons to consider Federal Home Rule yesterday, Mr. Walter Long said: "There were two considerations in favour of devolution, firstly, the congestion of business of the House of Commons and secondly his experience in the Colonial Office, where representations in favour of Federal Home Rule were made to him at different times by Overseas Minister. Mr. Walter Long read a letter from Mr. Austen Chamberlain, who was unable to attend, saying he saw no insuperable financial difficulties in the way of the scheme. Mr. Long also thought that the reform of the House of Lords was linked with the question of Federal Home Rule."

Mr. Ronald McNeill, on behalf of Ulster, protested against the scheme, expressing surprise at hearing a Home Rule speech from Mr. Walter Long. No resolution was submitted.

The Silver Maximum.

Immediate Removal.

LONDON, May 8. In the House of Commons, replying to Sir Charles Henry, Mr. Chamberlain stated that an order was being issued immediately removing the maximum price of silver bullion sold in the United Kingdom. He believed that no other restrictions existed, but saw no reason for maintaining them.

Effect of Removal of Maximum.

LONDON, May 9. Messrs. Montagu's silver report, dated May 8th, says:—Following upon the American Government's announcement of the removal of the maximum price, business was done in America up to 102½ cents. It appears that intimation was given simultaneously the export license would be freely granted, although two days had elapsed since the announcement became known here. Control at the time of fixing to-day had not been removed. Business, meanwhile, is absolutely suspended, as London quotations calculated upon the fictitious basis of 101½ cents have no relation whatever to the actual value of silver. The Shanghai Exchange has risen to 5s. 3d. a taal.

The above reflects the situation prior to Mr. Chamberlain's announcement that an order was being issued immediately removing the maximum price of silver bullion sold in the United Kingdom.

Gold in Belgian Congo.

BRUSSELS:—The Colonial Department is informed that large quantities of gold have been discovered in the Uelle District (Belgian Congo).

Trans-Atlantic Flight.

American Seaplane's Trial.

LONDON, April 28. WASHINGTON:—A Naval seaplane trial flight resulted in the accomplishment of 1,250 miles in 20 hours. It is estimated that 20 hours will be necessary for a seaplane to do the Trans-Atlantic flight. Destroyers are now taking up their appointed stations in the Atlantic.

ప్రజాభిప్రాయములు

విలేఖకులకు సూచన.

కునివిద్యార్థి సంఘము; కర్మ, రెండు సంవత్సరములు; డేవస్థానములు; కౌశిల్యము; సవీరవాద్యములు; అంగుల...

భీమవరముతాలాకాగ్రంథాలయసభ: ఇదివరకే ప్రకటించబడినది.

విద్యార్థి సంఘము:— సంకరము లేదు.

రంగున ఆంధ్రులు:— కృష్ణాక్షరీకృత వ్రాయుదు.

[ఆం. ప. సం.]

I

పిల్లవాడు కనబడకపోవుట

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంపాదకసభ:

అయ్యో, పులవర్తి భీమలింగమూర్తి పేరుగల నాకుమాడు వానికి ఏదోపని ఉన్నదని చెప్పి గత నెల ది 23 తేదీని...

పులవర్తి వెంకయ్య

II

జారిపోవుట

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంపాదకసభ:

అయ్యో, నేను 10-5-19 తేదీ సాయంత్రం గుడివాడ నుండి తెజవాడకు ప్రయాణము చేయుచుంటిని. తెజవాడలో...

శిష్టా-భావనారాయణ

మంచాళ్ల ఆగ్రహారం చేబోయిపోయి, గుంటూరు జిల్లా.

III

దేవాంగమహాశయుల విజ్ఞాపన

ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంపాదకసభ:

అయ్యో, ఇటీవల మానసియులగు కొందరు కులాభ్యుదయమున అభిలషించి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజమున చారివారి యభి...

యని కలచి కులాభిమానులకు కండ్లము తిడుచు విన్నవించు కొనుచున్నాను. అందరు ఎవరినాయకత్వమున సంఘముగాను...

కావలెను

1597

శ్రీ మైలవరము బాలభారతీ సమాజమునకు శ్రుతిలయజ్ఞానముతో స్వతంత్రముగా పాద దగిన సంగీతము నాలుకానుభవము కలిగి హీరో...

R. S. V. Papaya rao.

తెజవాడ } శ్రీ బాలభారతీ సమాజపు ప్రొవైజరు 25-4-19 } అందు సప్తకు మైలవరం యశ్వేతు జమిందారు.

లాస్తి పోరం.

అన్ని చికిత్సలకులన నిరాశ చెందినట్టి నవ్వాయి వ్యాధులు, రససంబంధమైన జ్వరములు నేనించుటకులన కలిగి...

The Magbonum Medical Nook

77, Dey Street, P. O. Serampore (E. I. Ry.) Bengal.

సప్తకు ఔషధ పేనాల ధర తగ్గించబడినది.

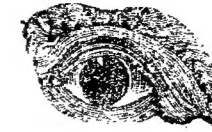
బ్లాక్ బర్డు రూ 8-8-0, స్వాక్ రూ 7, వాటర్ మెక్ రూ 7-8-0, వాటర్ మెక్ (సేప్రీతా సెల్ ఫిల్లింగ్) రూ 10-8-0, పెట్రాక్ 210 రూ 4, అల్ట్రాగ్లా రూ 2-1-20 1514) గిరిబరన్, వైవనర్స్ తిరువల్లిక్కేటి, మద్రాసు.

1604 FOR SALE.

Table with 3 columns: Item, Quantity, Price. Calcium Carbide lb. tin Rs. 0 12, Do. 28x lb. tin 17 8, Do. do. 16 10

G. M. GANGATHARAN, 135, Govindappanaiak Street, Madras E.

విక్రొరియా ఆసుపత్రి, కాకినాడ.

ఆంధ్రప్రదేశ్ సుఖము బహునిపుణ్యకాగా నాగుజేయబడును. ఎన్ని సంవత్సరములనుండి గుడ్డితనముచే బాధ పడినను, తిరిగి దృష్టిని (చూపు) పొందగలరు.

- 1. ఆంగ్లేయ వైద్యమౌగచంద్రిక తెలుగు భాషలో చక్కగా వ్రాయబడినది. 400 ప్రక్రియలు గలవు. రెల రు 1-4-0. 2. వైద్యమున కీమత అను గ్రంథము ఇంగ్లీషులో వ్రాయబడినది. రెల రు 1-0-0. వి. గోపాలకృష్ణయ్య, యం. డి. నర్జును.

Actina Cures Deafness.

Not merely improves the sense of hearing temporarily as do Electrophones, Ear Drums, etc., but really cures the disease permanently. The secret of Actina's success is that it removes the cause of the disease and that is where it differs from all other treatments.

The principal cause of Deafness is Catarrhal Inflammation of the throat and middle ear and until this is removed the hearing cannot be restored. The powerful vapours emanating from Actina, inhaled through the mouth and nostrils and applied to the eye, course through the delicate nerves and blood-vessels, removing Congestion, stimulating and invigorating and restoring the organs to their normal healthy activity.

Actina is the surest, simplest and most natural cure for Deafness and is just as effective in other Catarrhal diseases, such as Eye Troubles; Hay Fever Asthma-Bronchitis; Headache; Sore Throat; Influenza, etc. Costing only Rs. 25-8 (plus postage etc.) this wonderful instrument should find a place in every home. Booklet entitled "Prof. Wilson's Treatise on Disease," containing useful health advice and full Particulars of our Conditional Trial Offer, post free on request. Write to-day to Rai B. S. Bhandari, M. A., Batala. (India)

Natural Actina Treatment.

Advertisement for Actina treatment, featuring text in Telugu and English, and a small illustration of a person.

కారణం బ: ఇది శ్రీధర్మశాస్త్రిని యను నాటకము. సంఘదురాచార సంస్కరణమునకు మార్గ మిందునాటబడినది. అందరూ జదివితరలయినను. రెల 0-4-0 పోస్టేజీ నేను. ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, 7 రెంబు శెట్టిబెడ్డి, మద్రాసు.

ప్రతాపకస్తూరిమాత్రలు

(శ్రీమత్కృష్ణ, నువాసన, ఘంటగిరి ఆశ్రమము, వాయుని, జలబు, జ్వరము, సన్నిపాతము, దగ్ధ, కలరా, ప్లేగు మొదలగు వాటిని హరించుటలో కృతాయుధములగు. 200మా అ. క. కాలందరు సహా 12 పీసాలు 2-4-0. వి. పి. ఖర్మల శేఖ. పి. సి. పి. అందుకో, పొందూరు, గుంటూరు జిల్లా.

వెల స్వల్పము! సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే!! గుణ మధికము!!

పంచభాషను చూచికొనిన

మోసము కలుగదు.

అమృతం

జనము

అన్ని నొప్పులకు

పరమావధము.

తలనొప్పి, జ్వరము, వాయువుసోట్లతోపును. పొన్నుపుసెప్పుల తారవోలును. పోట్లకు బోగొట్టును. ఇది యది యననేల సకలవిధమైన నొప్పులకు సంజీవినివంటిది. వనమాలికలచే హింసాదేవతలను తయారు చేయ బడు మందిరము. దీనిని విజేతములలోని ఆ నేతలు వాడుచున్నారు. గొప్పగొప్ప వారిచే నేలకు నేల యోగ్యతా ప్రకరణముల పొందియున్నది. అన్ని దుశాణములతోను విక్కగలదు. ఒకపారి పరీక్షించి చూడుడు.

తా మ ర తై ల ము

తొవర, పీట, ఏనుగుగడ్డ, దురద, ఉంగరములవంటివియు, రసీకాయకు, పెండ్లిక లూడిపోవుట మొదలగు చర్మరోగములను వాళ్లనను నేయగలదు. రాజారాజీ బొచ్చును చూచికొనుట మంచిది. వెల 0-6-0 లా మాత్రమే.

మో హి నీ తై ల ము

శ్రీ ధనుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. రీతులములు నూనెగల సీసా 1-కి రూ 0-12-0.

దం త చూ ర్ణ ము

పంటినొప్పులకు దివ్యవృక్షము; మహానగలిగియుండును. సర్వసామాన్యముగ వాడుటకు తగినది. ద్రవ్య 1-కి వెల 0-2-0; 12-కి రూ 1-2-0 లా.

అమృతం జనము డి పో,

109, ఫ్రేరింగ్స్, పోస్టు, బొంబాయి. 6, తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు.

100 మిక్కిలి మనోహరముగు నువాసనకలిగిన 126

(రిజిస్టరు) ఆటో దిల్ బహార్ (రిజిస్టరు) కాబడినది కాబడినది

ఇప్పటికాలపు నది కనుపడునది. సాటిలేని చునోజ్జు చుగు నువాసనకలిగినది. ఆటో వంటిగాని, సారాయుగాని, చేర్చబడకయే నిర్దమ చేయబడిన కేవల పుష్పసారము.

నీ తువాలపై కొన్ని బిందువులు చిలుకరించినచో, చునోజ్జు చుగు నువాసన నిష్పలమవును.

ఈ క్రింది సీసాల పరిమాణములో నుండును.

(చిన్న నైజా ఆర (ద్రాం)	సీసా 1-కి రూ 0-8-0
చుట్టరకం నైజా 1 (ద్రాం	" " 0-12-0
వేరొక నైజా 2 "	" " 1-4-0
పెద్ద నైజా 4 "	లేక 1/2 బౌన్సు " 2-0-0

వి. పి. ఖర్చులు బుడ్డి 1-కి 0-6-0, 8 బుడ్డకు 0-14-0 ప్రత్యేకము పట్టెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపావులలోను దొరకును. వీనికి ఆ నేకమగు నకలు నెంట్లు కలవు. కావున రాము కొనునపుడు సీసాపైన ను, కార్డుపైనను ఆటోదిల్ బహార్ రను పేరును పరిశీలింపుడు. ఈ ఆటో దిల్ బహార్ యొక్క సులభతావలను పరిశీలనచేయగోరువా రీ దిగువవారికి వ్రాసినచో అణాకివత్తు గల నువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

నోటురేబంటు:— అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 155, జామ్నాయినీ వీధి, బొంబాయి. మదరాసు రేబంటు:— మెహతాపురదా త్రంమాస్త్రి, వై నాబహార్ రోడ్, మదరాసు.

మో స పో కు డు

రుప్పుపట్టినయకుండ చేయురంగులను తక్కువధరలకు కొని మోసపోకుడు. అట్లు తుప్పుపట్టకుండ చేయునది యొక్కటియే.

వెయిలెస్ పవ్ అండు కంపెనీవారి "బిటు మాస్టిక్ సాల్యూషన్." Walles Dove & Company's "Bitumastic Solution."

దీనిని వంతెనలకు కప్పులకును ముకుయోగించుటకు ప్రపంచమందంతట చాల యుచుంది. దీనిని సాధారణముగా రైలుపే కంపెనీలును మ్యూనిసిపలువారు వల్లికు యెక్కువారు బొద్దుగనులవారు లోహగనులవారు ప్రపంచమందంతట ఎక్కడ చూచినను చూచుచుండురు. రాలిపోవుటగాని పగిలిపోవుటగాని యుండదు.

వెల రూ. 56-0-0

సోల్ ఏంజల్లు:—ది సోల్ ఇండియా ఇండస్ట్రీయల్సు, లిమిటెడ్.

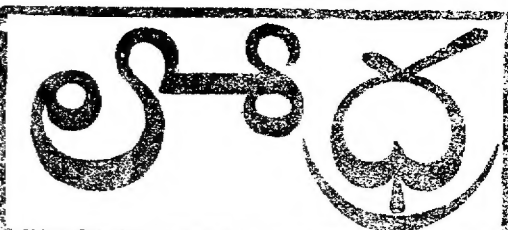
వి రిలయన్సు ఫౌండ్రి అండు ఇంజనీరింగు వర్క్సు,

తపాలపెట్టె నెం. 553 రు,

మదరాసు

389

వై కామోజుమి గోరువప్పుడు ఈపత్రిక చేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము

గర్భాశయ రోగనివారణ:— శ్రీలక్ష్మ గలగణ

ముకుళుల ఒపిష్టి కాకుండుట, అకాలబహిష్టి, మెలకానీ గాను, తక్కువగానుపోవుట, మనుమరోగము, సంభావనానర రక్షణనర, మలబద్ధము, మాతికావాతము, కీళ్లనొప్పులు, అరకాళ్లు, ఆరచేతులు మంట మొదలగు శ్రీ మర్మవ్యాధి లను తుడుచును.

పెద్దబుడ్డి రు 8-0-0. చిన్నది రు. 1-10-0

రక్తశుద్ధి ద్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధ కము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితనము, మేహ ప్రణయము, ముఖసంకుటములు, నిస్సక్తున, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి కఠినమువలన కాంతిని ముఖమునకు తేజస్సును యిచ్చును.

పెద్దబుడ్డి రు 8-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

జ్వర నివారణ బుడ్డి 1-కి రూ. 1-8-0
కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల,
88, పోలీసుకమిషనర ఆఫీసురోడ్డు, ఎళుంబూరు, మద్రాస్.
166 (బాంబాయి: 9, బందర వీధి, మద్రాసు.

పాశ్చాత్య వేంకటాచలపణ్డితులవారి ఆయుర్వేదీయ సిద్ధావధములు.

1. లక్ష్మీవిలాసరసము:—లక్ష్మీవలతుల శ్లేగు రోగులు ఈ లక్ష్మీవిలాస రసములన నిరోధింపై యెన్నుదురు. ఒక మోక లక్ష్మీవిలాస రసముగల సీసా తరుయొద్ద నుండేనే వైకుంఠ సుర్యోత్తమమైన సిద్ధావధము వేరొకటి లేదని తామె సంతోషముగ బల్కుగలరు. దినజ్వరము, మూడరి నాల్గవ జ్వరములు, సన్న పోతము మొదలగునవి తత్పక్ష గుణముగను. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇళాం. (894)
2. శ్రీనివాస తైలం:—శ్లేగు గడ్డకును, సంకుల నొప్పి పోవుటకును మంచియైదు. సీసా 1-కి 0-3-0, 5-కి 1 ఇళాం.
3. కైత్యాక రాసరం:—నీనిని సేనించినప్పుటినుండియే మూత్రమును కట్టక (పిలరా) బాంతివేది, శిరవేది, అజీర్ణ వేదిను గుణము లొగలదు. సీసా 1-కి 1-0-0, 5-కి 1 ఇళాం.
4. బాలసుఖోదయము:—బిడ్డలకు బలకారి; తిమ్మగిరి కురుమ, ముదము, మలబద్ధము, అజీర్ణ వేది, కృత్త్యము, కడు పుచ్చియుండును. ఆకలిలేమందుట మొదలగునవి గుణములు. పిడ్డకు పుష్టిగలవారగుదురు. సీసా 1-కి 0-12-0, 5-కి 1 ఇళాం.
5. లోకానందహార కస్తూరిమార్కము:—బిడ్డలకు వయస్సు ముదిరినానికి, బాలింతలకు ఉత్తమ గుణ గాని మందుము, నడికేసు, దగ్గు, అజీర్ణము, శిశు బాధ, పొన్నువామపు, మలబద్ధం, జ్వరం, ఎరిజ్వరము, దుర్బలము మొదలగు యింక ఎవక రోగములకు గుణముచేయును. (801)

250 మాత్రలు గల సీసా 0-4-0
తపాలా కచ్చెరో 5-కి 1-8-0
" " 12-కి 2-14-0
" " 25-కి 5-5-0
ప్రతి ఔషధముతో కూడ అనువాదము తెలుగున వుండును.
శ్రీ సీతా రాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు.